

Akkreditációs vizsgálati jelentés

a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe elveinek történő megfelelésről

vizsgált szervezet:

Igazságügyi Minisztérium

Akkreditációs Bizottság tagjai:

Dr. Kárpáti József (elnök)

Dr. Németh Zsolt (tag)

Páll Zsombor (tag)

Dátum: 2018. október hónap

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló.....	3
2. AJÁNLÁSOK.....	5
3. Bevezetés	8
4. Az értékelt szervezet bemutatása: helye és működése a Hivatalos Statisztikai Szolgálatban.....	9
5. Értékelő rész a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt elvek teljesítéséről	13
1. Szakmai függetlenség	13
2. Pártatlanság, objektivitás	17
3. Felhasználó-központúság	21
4. Koordináció és együttműködés	25
5. Megfelelő szervezeti erőforrások és képességek.....	28
6. Hatékony működés	33
7. Minőség iránti elkötelezettség	36
8. Megalapozott módszertan	39
9. Adatvédelem	42
10. Relevancia.....	45
11. Pontosság és megbízhatóság	46
12. Időszerűség és időbeli pontosság	47
13. Koherencia és összehasonlíthatóság	48
14. Hozzáférhetőség és érthetőség	51
6. Az Akkreditációs Bizottság javaslata a jelentés megállapításai alapján	54
7. Az értékelt szervezet észrevételei, eltérő álláspontja a jelentés megállapításaival kapcsolatban	55
I. Melléklet – A helyszíni értékelés résztvevői.....	56

1. Vezetői összefoglaló

Az Igazságügyi Minisztérium a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény alapján a miniszter irányítása és felügyelete alatt álló központi államigazgatási szerv. Az Igazságügyi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium), mint a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja, a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény szerint látja el hivatalos statisztikai tevékenységét.

A minisztérium hivatalos statisztikai adatokat az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (a továbbiakban: OSAP) alapján gyűjt. Ennek keretében a felügyelete alá tartozó pártfogó felügyelők, közvetítők, közvetítőket foglalkoztató jogi személyek igazságügyi statisztikai adatait, a közjegyzők tevékenységével kapcsolatos adatokat, az elintézett ügyek ügyforgalmi adatait, a törvényszékeken működő végrehajtói irodák és a törvényszéki végrehajtók tevékenységének adatait, továbbá az önálló bírósági végrehajtók tevékenységét bemutató ügyforgalmi adatokat gyűjt és tesz közzé.

A minisztériumban a hivatalos statisztika előállításával kapcsolatos feladatok koordinálását az Igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkárság alá tartozó Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár Titkársága koordinálja. A koordináció kiterjed valamennyi, a hivatalos statisztikával kapcsolatos minisztériumi tevékenységre. A statisztikák előállításában további két szervezeti egység vesz részt közvetlenül: a helyettes államtitkársághoz tartozó Igazságügyi Felügyeleti Főosztály, továbbá az Államtitkárságon belül párhuzamosan elhelyezkedő Igazságügyi Módszertani Irányításért Felelős Helyettes Államtitkár alá tartozó Igazságügyi Szakmai Irányítási és Módszertani Főosztály. A minisztérium hivatalos statisztikáért felelős operatív vezetője az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár.

A minisztérium az OSAP-ban elrendelt adatfelvételeivel kapcsolatos hivatalos statisztikai tevékenységét közvetlenül, háttérintézmény bevonása nélkül hajtja végre. Tekintettel arra, hogy a minisztérium hivatalos statisztikai tevékenysége az igazságszolgáltatás egyes állami funkcióinak működését vizsgálja, a statisztikák adatszolgáltatóinak köre relatíve szűk: az adatokat elsősorban az államszervezeten belüli (törvényszéki és önálló bírósági végrehajtói tevékenység, pártfogó felügyelet) illetve a funkcióhoz szorosan kapcsolódó egyéb szervezetek szolgáltatják (a közjegyzői tevékenység és a közvetítés esetében). Az adatszolgáltatók a működésükről időben és térben aggregált, egyedi azonosításra nem alkalmas, elsősorban ügyforgalmi jellegű adatokat biztosítanak a minisztérium számára.

A hivatalos statisztika előállítása objektív módon, kizárólag szakmai szabályoknak megfelelően, a szakmai függetlenség biztosításával valósul meg.

A minisztérium statisztikai tájékoztatási tevékenysége külön nem került szabályozásra. A statisztikák közzététele során ugyan érvényesül a pártatlanság, objektivitás elve, azonban a szervezet önálló statisztikai aloldallal, tájékoztatási naptárral, és az egyedi adatkérés lehetőségeit bemutató nyilvános dokumentációval nem rendelkezik. Kutatási célú mikroadat-hozzáférés nem biztosított, ugyanakkor megjegyzendő, hogy a minisztérium adatfelvételei a fentebb taglalt sajátosságok miatt nem is tartalmazzak olyan egyedi adatokat, amelyekre ez lehetséges volna. A közzététel keretében statikus táblákat publikálnak.

Az adatok megértését támogató elemzések, módszertani dokumentációk és minőségjelentések – elsősorban az emberi erőforrások szűkössége miatt – jelenleg nem érhetőek el.

Az akkreditációs eljárás során az Akkreditációs Bizottság **jó gyakorlatként** azonosította a minisztérium azon törekvését, hogy a pártfogók működése és a közvetítői eljárások esetében az adatszolgáltatók ügyviteli munkavégzését támogató, elsősorban nem statisztikai célra szolgáló tranzakciós rendszerek úgy kerültek korábban kifejlesztésre, hogy azokból a fejlesztéskor meghatározott statisztikai információk automatikusan előállíthatóak. Habár az információigények a korábban az informatikai rendszerekbe programozott statisztikai modulok adatait ma már meghaladják, és ezért részben kézi kigyűjtést igényelnek, a jelenleg napirenden lévő, várható fejlesztések ugyancsak figyelembe fogják venni az időközben bővült statisztikai adatigények kielégítését is.

Az Akkreditációs Bizottság álláspontja szerint ugyancsak kiemelendő a minisztérium azon jó gyakorlata, hogy a minisztériumtól elkülönülten, a kormányhivatali struktúrába tartozó pártfogók szakmai oktatási programjában a statisztikai adatigényekre vonatkozó képzési rész is szerepel. Vagyis a minisztérium saját adatszolgáltatói részére az adatminőség biztosítása érdekében központosítva nyújt az adatszolgáltatásuk teljesítéséhez hasznos, statisztikai tárgyú képzést.

A lefolytatott akkreditációs vizsgálat eredménye alapján a fentiekre, valamint a jelentésben részletesen kifejtett megállapításokra tekintettel az Akkreditációs Bizottság álláspontja szerint az Igazságügyi Minisztérium Hivatalos Statisztikai Szolgálaton belüli tevékenysége megfelel a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvényben, valamint a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében lefektetett elveknek. Mindezekre tekintettel **az Akkreditációs Bizottság javasolja az Igazságügyi Minisztérium Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaként történő akkreditálását.** Az Akkreditációs Bizottság által javasolt

ajánlások teljes körét a 2. rész, míg az egyes elvek vonatkozásában tett konkrét megállapításokat és a megfelelés szintjét a jelentés 5. része tartalmazza.

2. AJÁNLÁSOK

1. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium a minisztérium Alapító Okiratának módosítása révén a tevékenységei között sorolja fel a hivatalos statisztikai tevékenységet, a megfelelő kormányzati funkció szerinti megjelöléssel. (1. elv, 5. elv)

2. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium a hivatalos statisztikai tevékenysége körébe tartozó feladatokra vonatkozó munkamegosztási, szervezeti kérdéseket, döntési jogosultságokat összegezze egyéb közjogi szervezetszabályozó eszköz (belső utasítás, szabályzat stb.) formájában, kiindulva a feladatokat általánosan szabályozó SZMSZ megfelelő pontjaiból (és utalással a gyakorlatban megvalósuló szakmai függetlenségre). (1. elv, 2. elv, 6. elv)

3. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium alakítson ki a tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett közérdekű, valamint közérdekből nyilvános adatoktól elkülönítve olyan hivatalos statisztikai tájékoztatási felületet a minisztérium kormányzati honlapján (aloldalt vagy kiemelt témakört), amely a jelenleginél több felhasználó számára, strukturáltabb és könnyebb elérést biztosít a hivatalos statisztikai információkhoz és tájékoztatást ad a mérhető minőségi jellemzőkről is. (2. elv, 7. elv, 14. elv)

4. A Kódex elveinek történő megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium dolgozzon ki dokumentált eljárásrendet a hivatalos statisztikai adatok közzétételének, illetve a hivatalos statisztikai adatokhoz való hozzáférésnek a folyamatára, amely a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény rendelkezéseiből kiindulva szabályozza a statisztikai adatigénylések teljesítésének rendjét, az ahhoz kapcsolódó esetleges költségtérítést vagy annak ingyenességét, illetve az esetleges hibajavítások felhasználók számára is követhető rendjét. Az eljárásrendet tegye elérhetővé az adatfelhasználók számára. (2. elv, 8. elv, 12. elv, 14. elv)

5. A Kódex elveinek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium alakítson ki és tegyen közzé a hivatalos statisztikai információk publikálására vonatkozó tájékoztató naptárat, amelyből a felhasználók előre értesülhetnek a statisztikai információk rendelkezésre állásának tervezett időpontjairól. (2. elv, 3. elv, 12. elv)

6. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium tegyen lépéseket a hivatalos statisztikai információkat potenciálisan felhasználók további köreinek feltérképezésére, valamint a felhasználói igények további felkeltésére és megismerésére. (3. elv)

7. A Kódexnek történő megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium vizsgálja meg, hogy az alapelvekben megfogalmazott minőségi kritériumokat figyelembe véve az elért eredményeket megőrző, továbbá a tervezett és szükségesnek mutatkozó fejlesztések humánerőforrás-szükségletét hogyan lehetséges biztosítani. (5. elv, 6. elv)

8. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium vizsgálja meg, hogy milyen módon biztosítható a statisztikai adatelőállításban résztvevő munkatársak számára a részvétel a kompetenciáikat, statisztikai szaktudásukat fejlesztő, külső szakmai továbbképzési programokon. (5. elv, 6. elv, 8. elv)

9. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium mérje fel és dokumentálja az adatfelvételek végrehajtási folyamatainak leírásait, azok reprodukálhatósága érdekében. (5. elv, 6. elv, 7. elv)

10. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium dokumentálja az adatokhoz kapcsolódó módszertani információkat. Ennek körében kerüljenek rögzítésre a legfontosabb fogalmak és azok definíciói, az adatforrások, az alkalmazott osztályozások, egyéb metainformációk, és a minisztérium tegye ezeket az információkat a felhasználók számára elérhetővé. (7. elv, 8. elv, 13. elv, 14. elv)

11. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium alakítson ki a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény 28.§ szerinti együttműködési megállapodást a Magyar Országos Közjegyzői Kamarával a közjegyzői tevékenységre vonatkozó adminisztratív adatátvételekre annak érdekében, hogy a kapcsolódó leíró információk, az adatátvételek szakmai tartalma, adatkörei, minőségi szempontjai részletesen meghatározásra kerüljenek. (valamennyi alapelv)

12. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium végezzen mérést arra vonatkozóan, hogy mekkora terhet jelent az adatszolgáltatóknak a kérdőívek kitöltése. Az adatszolgáltatói terhek mértékének meghatározását követően vizsgálja meg, hogy ezek a terhek elsősorban technikai fejlesztések megvalósításával és a módszertani információk egyértelmű közzétételével csökkenthetőek-e. (6. elv, 8. elv)

13. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az általa végrehajtott adatfelvételek közül a relatíve kevés adatszolgáltatóval és adathellyel rendelkezők miként lennének hatékonyabban végrehajthatóak, esetleg integrálhatóak a már a Hivatalos Statisztikai Szolgálat más tagjainál létező adatgyűjtési rendszerekbe. (5. elv, 6. elv, 8. elv)

14. Az Igazságügyi Minisztérium a Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében határozza meg - ahol releváns, a pontossági kritériumokra kiterjedően -, hogy milyen minőségi elvárásai vannak a hivatalos statisztikai adatelőállítási folyamattal és annak eredményeivel kapcsolatban. Azonosítsa a folyamatok és termékek mérhető minőségindikátorait és alakítsa ki azok rendszeres mérésének, dokumentálásának, visszacsatolásának módját a statisztikai adatelőállítási folyamatok minőségének javítása érdekében. (7. elv, 11. elv, 12. elv, 13. elv)

15. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium vizsgálja meg a közzétett adatok tartalmát és alakítsa át az adatok közzétételi formátumát a felhasználók releváns területi és időbeli összehasonlíthatósági igényeire is figyelemmel oly módon, hogy a publikált adatok tovább szerkeszthető formában legyenek hozzáférhetőek. (3. elv, 10. elv, 13. elv, 14. elv)

16. A Kódexnek történő magasabb szintű megfelelés érdekében az Igazságügyi Minisztérium vizsgálja meg annak lehetőségeit, hogy a felhasználók számára elérhető tájékoztatási kínálat szélesítése érdekében a jelenlegi tabulált, tovább nem szerkeszthető adatok közzététele mellett milyen további kiadványok, szöveges elemzések, ábrák készítése és közzététele valósítható meg a statisztikai témákban, továbbá törekedjen angol nyelvű statisztikai tartalmak megjelenítésére is a honlapján. (3. elv, 10. elv, 13. elv, 14. elv)

3. Bevezetés

A Hivatalos Statisztikai Szolgálat (továbbiakban: HSSz) tagjai (továbbiakban: statisztikai szervezetek) magukra nézve kötelező érvénnyel, egybehangzó támogatással fogadták el 2017 júniusában a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében (továbbiakban: Kódex) foglalt iránymutatásokat, minőségi követelményeket.

Célul tűzték ki a Kódexben foglalt elveknek, ismérveknek való lehető legteljesebb megfelelést. Ennek szellemében feladatukat úgy látják el, hogy a hivatalos statisztika hatóköre találkozzon a felhasználói igényekkel, a hivatalos statisztika fejlesztése, előállítása és közzététele magas színvonalon történjen, s a statisztikai termékek mindenki számára hozzáférhetőek és érthetőek legyenek.

Mindezen célok elérése érdekében a statisztikai szervezetek elkötelezték magukat a hivatalos statisztika minőségének közös, folyamatos és koordinált javítása és a megfelelés szintjének jogszabályon alapuló, rendszeres értékelése mellett. Ennek konkrét eszköze az akkreditációs eljárás, amelynek jogi környezetét és alapvető szabályait a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény és az annak végrehajtására kiadott 184/2017. (VII.5.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az akkreditációs eljárás célja, hogy egységes minőségi keretrendszerre alapozva megállapítsa, hogy a HSSz tagjai a hivatalos statisztikai tevékenységüket milyen színvonalon látják el. Az akkreditációs eljárás első szakasza az önértékelési szakasz. Az önértékelési szakasz során az akkreditációra készülő statisztikai szervezet feladata volt az önértékelő kérdőív kitöltése. Ezt követően háromtagú akkreditációs szakértői bizottság elemezte a kitöltött kérdőívet, valamint a válaszokat alátámasztó dokumentumokat,

majd helyszíni interjúkat folytatott le az értékelt szervezet szakértőivel, vezetőivel. Mindezek alapján készítette el a bizottság az akkreditációs jelentését.

Az akkreditációs jelentésben rögzített megállapítások segítségével átfogó képet kapunk a szervezet hivatalos statisztikai tevékenységéről. A jelentésben ajánlások kerültek megfogalmazásra, amelyek további fejlesztési intézkedések koordinált elindításához, folytatásához szolgáltatnak kiindulási alapot a szervezet számára, a hivatalos statisztikai tevékenysége minőségének továbbfejlesztése érdekében.

Az Igazságügyi Minisztérium esetében az eljárást a bizottság tagjaiként Páll Zsombor (Agrárminisztérium), Dr. Németh Zsolt (Központi Statisztikai Hivatal), továbbá az akkreditációs bizottság elnökeként Dr. Kárpáti József (Központi Statisztikai Hivatal) folytatta le, melynek során a helyszíni látogatásra 2018 októberében került sor. A személyes interjúkon részt vettek körét a jelentés 1. sz. melléklete tartalmazza.

A jelentés alapján az értékelt szervezet a fejlesztési intézkedéseket saját maga számára fogalmazza meg, melyek előrehaladását a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület kíséri a továbbiakban figyelemmel.

4. Az értékelt szervezet bemutatása: helye és működése a Hivatalos Statisztikai Szolgálatban

Az Igazságügyi Minisztérium a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény alapján a miniszter irányítása és felügyelete alatt álló központi államigazgatási szerv. Az Igazságügyi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium), mint a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja, a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény szerint látja el hivatalos statisztikai tevékenységét. A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V.22.) Korm. rendelet 112. § (8) bekezdés e) pontjában az igazságügyi miniszter feladatai között nevesítve a minisztérium hivatalos statisztikai tevékenységének átfogó említése található meg, a következők szerint:

„(A miniszter az igazságügyért való felelőssége keretében ellátja az igazságszolgáltatással összefüggő kormányzati feladatokat, e tekintetben [...])

e) a jogi szabályozás utólagos hatásvizsgálatának elősegítésére együttműködik az Országos Bírósági Hivatallal a bírósági ítéletek, a bírósági joggyakorlat és az igazságügyi statisztikai adatok elemzésében [...]" továbbá

„h) fejleszti és felügyeli az igazságügyi informatikai rendszerek működését és kialakítja az igazságügyi statisztika rendszerét”.

A minisztérium hivatalos statisztikai adatokat a KSH Elnöke által évente jóváhagyott és kihirdetett Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (továbbiakban: OSAP) alapján gyűjt. Az Igazságügyi Minisztérium a jelentés elkészítésekor aktuális 2018. évi OSAP alapján az alább felsorolásra kerülő adatgyűjtések, adatátvételek végrehajtásáért felelős, a mellettük szereplő nyilvántartási számok szerint.

Az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól szóló 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján hajtja végre alábbi adatgyűjtéseit:

1300 Összesítés a végrehajtói irodák ügyforgalmi és tevékenységi adatairól

1301 A törvényszéki végrehajtók ügyeire vonatkozó ügyforgalmi és tevékenységi adatok

1730 Önálló bírósági végrehajtók tevékenysége

2030 Jelentés az igazságügyi pártfogó felügyelői tevékenységről

2031 Jelentés a közvetítői tevékenységről

A hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (Stt.) 28.§-ának közvetlen felhatalmazása alapján vesz át az OSAP keretében adminisztratív nyilvántartásból származó adatokat hivatalos statisztikai célra, a következők szerint:

2354 A közjegyzők által intézett fizetési meghagyásos ügyek és a fizetési meghagyással összefüggő végrehajtási ügyek adatai

2454 Statisztikai jelentés a hitelbiztosítéki nyilatkozatokról

2455 Statisztikai jelentés a közjegyzők által intézett ügyekről

A felsorolt adatgyűjtések és adatátvételek részletes leíró adatai megtalálhatóak a KSH honlapján. Az önálló bírósági végrehajtók tevékenységéről szóló, 1730 azonosító számú felvétel jelenleg adatgyűjtésként szerepel az OSAP-ban, azonban az adatokat, aggregálva a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar küldi meg a minisztériumnak. Közvetlenül az adatszolgáltatók egyedi adatait a minisztérium e tárgyban nem gyűjti. A következő tárgyévi OSAP összeállítása során a felvétel az adatátvételekhez kerül átsorolásra.

A minisztérium az OSAP-ban elrendelt adatfelvételekkel kapcsolatos hivatalos statisztikai tevékenységét önállóan végzi. Hivatalos statisztikai tevékenységére nézve külön szabállyal nem rendelkezik, azonban a minisztérium szervezeti és működési szabályzatáról szóló 7/2014. (XI.14.) IM utasítás 2. függeléke az Igazságügyi

Kapcsolatokért Felelős Államtitkár két helyettes államtitkárához kötődően az alábbi feladatokat definiálja.

„1. Az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkári Titkárság [...] koordinációs feladatai körében:

- a) ellátja az igazságügyi statisztika rendszerének kialakításával összefüggő feladatokat;
- b) feldolgozza az igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkár feladatkörébe tartozó igazságügyi statisztikai adatokat;
- c) irányítja az igazságügyi szolgáltatások statisztikai adatait elemző és feldolgozó statisztikai csoport működését, valamint
- d) kialakítja az igazságügyi statisztika rendszerét;”

Ezen túlmenően az Igazságügyi Módszertani Irányításért Felelős Helyettes Államtitkár irányítása alá tartozó Igazságügyi Szakmai Irányítási és Módszertani Főosztály

„1. ba) a pártfogó felügyelet és a jogi segítségnyújtás országos adatbázisaiból statisztikai kimutatást készít;”

Az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár képviseli a minisztériumot az Országos Statisztikai Tanácsban.

A fentiek szerint körülhatárolt statisztikai tevékenység röviden említve megjelenik az adott szervezeti egységek feladatai között a minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatában (SZMSZ), valamint – az Igazságügyi Felügyeleti Főosztály kivételével - közvetlenül az érintett szervezeti egységek ügyrendjeiben is rögzítésre került. Utóbbinál esetleg megfontolandó az ügyrend kiegészítése, de az SZMSZ-re történő hivatkozással és a munkaköri leírásokkal ennél a főosztálynál is biztosított a statisztikai tevékenység implicit megjelenítése a feladatok között.

A hivatalos statisztikai tevékenység eredményeként előálló statisztikai adatokat a minisztérium a bírósági végrehajtás, a pártfogó felügyelet és a közvetítői ügyek körében rendszeresen közzéteszi, a közjegyzők tevékenysége tekintetében összefoglaló táblákban a végrehajtói éves összefoglaló adatokkal együtt publikálja.

A szervezet nem rendelkezik önálló statisztikai aloldallal. A statisztikai adatok egyik köre a kormányzati honlap (www.kormany.hu) dokumentumtárában, az Igazságügyi Minisztérium által közzétett dokumentumok között, a „Szerve és tevékenységre vonatkozó statisztikai adatok” menüpontban érhető el a felhasználók számára. Az adatok másik köre az Igazságügyi Minisztérium fenti kormányzati aloldalán belül, az

„Igazságügyi információk” oldalán érhető el, a „Közvetítők” illetve a „Pártfogó Felügyelői Szolgálat” pontokra kattintva.

A közzététel során statikus táblákat publikálnak, nem szerkeszthető, képként elmentett PDF dokumentumokban, olykor tömörített .zip fájlban található dokumentumok formájában. Szöveges statisztikai közleményeket, mélyebb elemzéseket, szerkeszthető adatokat nem tesznek közzé, ami részben az elemzésben jártas szakemberek hiányára, részben pedig a jelenleg foglalkoztatottak leterheltségére vezethető vissza. A dokumentumtár vonatkozó fejezetében megtalálhatóak olyan, kifejezetten a minisztérium működésére vonatkozó adatok is (kegyelmi döntések, bűnügyi költség és rendbíróság mérséklése és elengedése körében hozott döntések), amelyek nem tartoznak a hivatalos statisztika tárgykörébe.

A minisztérium az Európai Statisztikai Rendszer (European Statistical System – ESS) működése keretében közvetlenül az Európai Unió intézményei felé nem továbbít statisztikai adatokat, ezért nem tartozik az Európai Parlament és a Tanács 223/2209/EK rendeletében hivatkozott egyéb, az európai statisztikák fejlesztéséért, előállításáért és terjesztéséért felelős nemzeti hatóságok („Other National Authorities” – ONAs) körébe. Nemzetközi statisztikai kapcsolataiban ugyanakkor kiemelendő, hogy folyamatosan részt vett a bűncselekmények nemzetközi osztályozásának (International Classification of Crime for Statistical Purposes – ICCS) kialakításáról szóló konzultációkban, az Európa Tanács alternatív büntetési nemekkel foglalkozó Space-II. projektjében, továbbá aktív, a pártfogó felügyelői statisztikára kiterjedő kapcsolatokat ápol a Nemzetközi Pártfogás Szövetségében.

5. Értékelő rész a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt elvek teljesítéséről

1. Szakmai függetlenség

Az Igazságügyi Minisztériumban (a továbbiakban: minisztérium) a hivatalos statisztika előállítása, fejlesztése teljes mértékben független módon, kizárólag a szakmai szempontok figyelembe vételével történik.

A hivatalos statisztikai tevékenység koordinálásáért felelős szervezeti egység a minisztérium szervezeti és működési szabályzata alapján az Igazságügyi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárhoz, mint szakmai felső vezetőhöz kapcsolódik. Az államtitkár két helyettes államtitkára közül az igazságügyi statisztika koordinációjáért az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár, illetve annak Titkársága felelős. A Titkárságon a titkárságvezető az igazgatási együttműködés keretében gondoskodik a szolgálati út betartásával az előterjesztések és egyéb szakmai anyagok előkészítéséről, véleményeztetéséről, továbbításáról.

A Titkárságon dolgozó statisztikai szakreferens szakmailag önállóan látja el igazságügyi statisztikai feladatait. Közvetlenül gyűjti be a közjegyzői adatátvételekből és a pártfogói adatszolgáltatásból származó statisztikai információkat. (Utóbbiakat az Igazságügyi Módszertani Irányításért Felelős Helyettes Államtitkár irányítása alatt álló Igazságügyi Szakmai Irányítási és Módszertani Főosztály Pártfogói Felügyelői Osztályával együttműködve.)

A hivatalos statisztikával kapcsolatos adatgyűjtési feladatokat lát el továbbá a helyettes államtitkár irányítása alá tartozó Igazságügyi Felügyeleti Főosztály a közvetítői tevékenység adatai tekintetében.

A feladatmegosztás a gyakorlatban kialakult és zökkenőmentesen működik. A hivatalos statisztika előállítása során a szakmai függetlenség biztosított mind a módszertani, felvételi folyamatot érintő kérdésekben, mind pedig a közzétételt illetően.

Az Akkreditációs Bizottság értékelése szerint a minisztérium a szakmai függetlenség elvében támasztott elvárásoknak összességében megfelel, azonban a statisztikai tárgyú döntések szakmai függetlenségének explicit kinyilvánítása biztosíthatná, hogy a minisztérium az alapelv ismerveinek történő teljes körű megfelelés szintjét elérje.

1.1. Hivatalos statisztikát olyan szervezetek vagy szervezeti egységek állítanak elő, melyek hivatalos statisztikai tevékenysége független bármely politikai–szakpolitikai irányítási szervezettől vagy szervezeti egységtől, valamint a magánszektor szereplőitől.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztérium – módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt – hatályos alapító okirata (KIHÁT/1961/3/2016) (kelt: 2016. szeptember 27.) a statisztikai tevékenységet nem tartalmazza, de a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendeletben a miniszter felelősségei között megtalálható egyrészt

- az együttműködés az Országos Bírósági Hivatallal a bírósági ítéletek, a bírósági joggyakorlat és az igazságügyi statisztikai adatok elemzésében, másrészt
- az igazságügyi statisztika rendszerének kialakítása.

A minisztérium szervezeti és működési szabályzatáról szóló 7/2014. (XI.14.) IM utasítás (továbbiakban: SZMSZ) következetesen végigvezeti a vezetői hierarchiában a statisztikai feladatokkal kapcsolatos tevékenységi köröket.

A 27.§ (4) bekezdése alapján a hivatalos statisztika az Igazságügyi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárhoz, mint szakmai felső szintű vezetőhöz kapcsolódik. Az SZMSZ szerint az államtitkár felügyeli az igazságügyi statisztika rendszerének kialakítását és irányítja az igazságügyi informatikai rendszerek keretében a statisztika rendszerének kialakításával összefüggő feladatokat.

Az államtitkár két helyettes államtitkára közül az SZMSZ 2. sz. függelékének 1.4.1.1. pontja alapján az igazságügyi statisztika koordinációjáért közvetlenül az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár (illetve annak Titkársága) felelős. A Titkárság feladata a következő:

- „a) ellátja az igazságügyi informatikai rendszerek működésének fejlesztésével és felügyeletével, az igazságügyi statisztika rendszerének kialakításával összefüggő feladatokat;
- b) feldolgozza az igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkár feladatkörébe tartozó igazságügyi statisztikai adatokat;
- c) irányítja az igazságügyi szolgáltatások statisztikai adatait elemző és feldolgozó statisztikai csoport működését, valamint
- d) kialakítja az igazságügyi statisztika rendszerét.”

A Titkárság ügyrendjében az SZMSZ alapján kerültek meghatározásra az igazságügyi statisztikával kapcsolatos feladatok. A Titkárságon statisztikai szakreferens dolgozik, aki

felett a munkahelyi vezetői jogköröket közvetlenül a helyettes államtitkár gyakorolja. A gyakorlatban a Titkárság statisztikai szakreferense gyűjti be a végrehajtói és közjegyzői statisztikák adatait.

Ezen túlmenően a hivatalos statisztikával kapcsolatos közvetlen adatgyűjtési feladatokat lát el a helyettes államtitkár irányítása alá tartozó Igazságügyi Felügyeleti Főosztály is, amely feladatkörébe tartozik az SZMSZ 2. függelék 1.4.1.2. pontja alapján – más felelősségi körök közt – a közvetítői tevékenység felügyelete. Ez a kitétel ugyan szó szerint nem tartalmazza a hivatalos statisztikai tevékenység megjelölését, azonban a közvetítői tevékenység statisztikai feladatait a főosztály a jelzett pont alapján végzi.

Az SZMSZ 2. sz. függelékének 1.4.2.2. pontja alapján, az Államtitkárságon belüli szervezeti hierarchiában maradván, ám párhuzamos ágon, az Igazságügyi Módszertani Irányításért Felelős Helyettes Államtitkár irányítása alatt működik az Igazságügyi Szakmai Irányítási és Módszertani Főosztály. Ez a főosztály felelős a pártfogó felügyelet és a jogi segítségnyújtás országos adatbázisaiból készítendő statisztikák előállításáért. Egyúttal a vonatkozó pont rendelkezik arról is, hogy a pártfogó felügyelet körében rendelkezésre álló adatokat – további feldolgozás és elemzés céljából – átadja az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkári Titkárság részére.

A helyszíni vizsgálat során az Akkreditációs Bizottság meggyőződött róla, hogy a szabályozás alapján fentebb taglalt szakmai irányítási, feladat-ellátási és koordinációs munkamegosztás az Igazságügyi Minisztériumban a gyakorlatban megvalósul.

A minisztérium szervezetében végzett hivatalos statisztikai adatelőállítási tevékenység szakmai függetlensége ugyan explicite nem került kihangsúlyozásra a szabályozó dokumentumokban, azonban a gyakorlatban biztosított.

Az érintett Titkárság és főosztályok esetében a szervezeti egységek ügyrendjei tartalmaznak utalást a statisztikai jellegű feladatokra, az érintett munkatársak munkaköri leírásaiban pedig megjelenik a statisztikai tevékenység.

Mindezek alapján a Bizottság megállapította, hogy a szakmai függetlenség ezen ismérvek teljes mértékben megfelelő szervezeti megvalósítását mindenképpen erősítené a dokumentált garanciák szintjén, ha a hivatalos statisztikai tevékenység kifejezetten megjelenne az Igazságügyi Minisztérium alaptevékenységét meghatározó Alapító Okiratban is, továbbá a tevékenység szakmai függetlenségére történő utalás az SZMSZ-en túl az érintett szervezeti egységek feladatait is részletesebben definiáló belső dokumentumban megfelelően feltüntetésre kerülne.

1.2. A hivatalos statisztikáért felelős vezető szakmai döntéseinek függetlenségét a szervezet biztosítja.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium statisztikai tevékenységével kapcsolatos feladatmegosztásban az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár bír operatív vezetői jogosultságokkal. Az SZMSZ rendelkezései alapján az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkári Titkárság koordinálja a statisztikákat előállítók szakmai tevékenységét. A tevékenységet tehát helyettes államtitkár szintű szakmai vezető irányítja és felügyeli, a közvetlen statisztikai feladatellátás pedig kizárólag szakmai szempontoknak van alárendelve.

A helyettes államtitkárok tevékenységét a minisztériumban az SZMSZ 36.§ szabályozza. Ebből megállapítható, hogy a helyettes államtitkár az általa irányított önálló szervezeti egységek körében a feladatok meghatározása, azok végrehajtása, különböző programok, koncepciók kialakítása és az ezekhez szükséges feltételek meghatározása tekintetében teljes körű vezetői jogkörökkel rendelkezik.

Az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár az Országos Statisztikai Tanács (OST) tagja, a hivatalos statisztikát érintő szakmai kérdésekben képviseli a minisztériumot és önálló döntési jogkörrel rendelkezik.

1.3 A hivatalos statisztikai feladatot ellátó (a funkcióért felelős) személyek a hivatalos statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele szempontjából függetlenek.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium főosztályai önálló szervezeti egységek. Vezetőik az SZMSZ 71.§ alapján a szakmai követelményeknek megfelelően – a minisztertől, az államtitkártól, a közigazgatási államtitkártól, illetve az irányítást gyakorló helyettes államtitkártól kapott utasítás és iránymutatás alapján – vezetik az önálló szervezeti egység munkáját, és felelnek az önálló szervezeti egység feladatainak ellátásáért. Habár az SZMSZ alapján megállapítható, hogy a főosztályvezetők végső soron utasításokat kaphatnak a minisztertől, államtitkártól vagy a közigazgatási államtitkártól is, az irányításukat egyértelműen és közvetlenül ebben az esetben a helyettes államtitkár, mint szakmai vezető végzi.

A statisztikai adatok előállításáért és publikálásáért közvetlenül az 1.1. ismervnél jelöltek szerinti három szervezeti egység felelős. A tényleges közzétételt további jóváhagyási funkció nélkül a minisztérium Sajtó- és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya hajtja végre, a szerepköre azonban csak technikai jellegű, a weboldal kezelésére korlátozódik.

Az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy az érintett főosztályok vezetői a gyakorlatban önállóan, a helyettes államtitkári Titkárság koordinációja mellett döntenek statisztikai szakmai ügyekben, különösen az alkalmazott statisztikai módszertanok és eljárások fejlesztéséről, átalakításáról, az előállított statisztikai termékek és a tájékoztatás tartalmáról, valamint a publikálás időpontjáról.

A szakmai függetlenség kinyilvánítása a hivatalos statisztikai döntésekre ugyan nem történik meg következetesen a szervezetre vonatkozó, különböző szintű szabályozó dokumentumokban, ám az megállapítható volt a helyszíni látogatás során, hogy a hivatalos statisztika előállítása és közzététele tekintetében a gyakorlatban kizárólag szakmai alapon születnek a döntések.

A helyszíni vizsgálat során az Akkreditációs Bizottság meggyőződött róla, hogy az elvárt szakmai függetlenség a gyakorlatban megvalósul, semmilyen előzetes jóváhagyás nem szükséges sem a statisztikai módszereket, sem pedig a közzétételt illetően. Pénzügyi és informatikai előzetes egyeztetés a gyakorlatban szükség szerint előfordul, ez azonban nem hátráltatta a statisztikai fejlesztéseket. (Erről további információk az 5. elv értékelésénél találhatóak.)

2. Pártatlanság, objektivitás

Az Igazságügyi Minisztérium adatfelvételeiből származó hivatalos statisztikai adatok elektronikus dokumentumok formájában érhetőek el a minisztérium által a kormányzati honlapon a dokumentumtárban közzétett anyagok között, illetve az „igazságügyi információk” menüpontban, az egyes szolgáltatások weboldalait megkeresve.

A végrehajtói statisztikák rendszeresen feltöltésre kerülnek negyedéves (és éves összegző) periódusokban, a pártfogói adatok adatfrissítése évente egy tömörített fájl mellékletben, a közvetítői adatok közzététele ugyancsak évente, egyéb információk publikálása mellett történik meg. A közjegyzői tevékenységről szóló statisztikák éves összefoglaló táblában a bírósági végrehajtás éves összegző információval együtt érhetőek el nyilvánosan. A felhasználók a minisztérium által végrehajtott adatfelvételek tárgyköreiből kizárólag a KSH által a Hivatalos Statisztikai Szolgálat (HSSz) tagjai részére, a KSH honlapján belül létrehozott HSSz-aloldalon tudnak tájékozódni. Itt található a statisztikai kérdésekben illetékes szakember elérhetősége is a kapcsolatfelvételhez.

Ezek a tájékoztató, eligazító információk a minisztérium kormányzati portálon belüli oldalain ugyanakkor nem érhetőek el, a statisztikák megtalálása időigényes és nem magától értetődő feladat.

A minisztérium az előállított hivatalos statisztikák tekintetében az egyedi, konkrét adatkéréseket ingyenesen teljesíti. A minisztérium nem biztosít előzetes hozzáférést sem külső, sem belső felhasználók számára. Tekintettel arra, hogy az adatkéréseket térítés nélkül teljesítik, eddig nem merült fel a témában szabályzat készítésének igénye. A kifejezetten statisztikai adatokra vonatkozó adatkiadások a gyakorlatban a minisztérium tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett közérdekű, valamint közérdekből nyilvános adatoktól elkülönítve, további szabályozás nélkül történnek a felhasználók igényei alapján.

Az Akkreditációs Bizottság meggyőződött róla, hogy a statisztikai adatok pártatlansága, objektivitása a minisztérium esetén a gyakorlatban érvényesül. A mindennapi munka során a szakmai szempontok határozzák meg a statisztika előállításával, közzétételével kapcsolatos döntéseket, azonban ezt erősebben alátámasztaná, ha a statisztikai tevékenységre, adatkiadásra vonatkozó eljárások dokumentálásra kerülnének.

A minisztérium a pártatlanság, objektívitas elvében támasztott elvárásoknak ezért az Akkreditációs Bizottság értékelése szerint részben megfelel.

2.1 A hivatalos statisztikákhoz történő egyidejű hozzáférés biztosított és megkülönböztetéstől mentes. Az előzetes hozzáférés esetei szabályozottak.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium az előállított statisztikai adatokat valamennyi felhasználó számára egy időben és megkülönböztetéstől mentesen teszi közzé, ugyanakkor ehhez összesen három különböző helyet kell felkeresni: a www.kormany.hu kormányzati portálon belül található dokumentumtár „Szervre és tevékenységre vonatkozó statisztikai adatok / Igazságügyi Minisztérium” oldalát és a minisztérium saját portáloldalán belül az igazságügyi szolgáltatások aloldalának két külön szekcióját.

Az adatok közzétételének technikai feladataiban a hivatalos statisztika előállításában résztvevőkön kívül a Sajtó- és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya vesz részt. A Sajtó- és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya publikálja a kért tartalmakat a minisztériumi weboldalon. A gyakorlatban a főosztály sem előzetes hozzáférést nem kap, sem jóváhagyási szerepkörrel nem rendelkezik. A közzététel lényegében automatikusan, a publikálást kérő helyettes államtitkárság megkeresése nyomán változtatás nélkül történik.

A helyszíni vizsgálat során az Akkreditációs Bizottság meggyőződött róla, hogy az egyidejű hozzáférés biztosítása a gyakorlatban is megvalósul. Előzetes hozzáférés jelenleg egyik statisztika esetén sem biztosított, sem belső, sem külső felhasználói igény ezzel kapcsolatban nem jelentkezett.

2.2 A hozzáférhetőség szabályozása nyilvános.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

A vizsgálat során a Bizottság megállapította, hogy a gyakorlatban a felhasználók számára a hozzáférhetőséggel kapcsolatos információkat a minisztérium nem hoz nyilvánosságra.

A minisztérium nem rendelkezik a hivatalos statisztikáinak közzétételére vonatkozó szabályozással. A közzététel rendjét a kialakult gyakorlat, illetve a közvetítői tevékenység és a közjegyzői tevékenység kapcsán az adatszolgáltatást előíró jogszabályok határidőiből vezetik le, további eljárási szabályok nélkül. A szervezet nem rendelkezik tájékoztatási naptárral. Külön a statisztikai adathozzáférésre a közérdekű adatkiadásokkal összefüggésben sincs dokumentált utalás.

A szervezet nem rendelkezik önálló statisztikai aloldallal az interneten, melyen a felhasználók esetleg a hivatalos statisztikai adatokon túl, az érthetőséget támogató információkat (módszertani dokumentációk, minőségjelentések, felhasználói igényfelmérések dokumentumai) is elérhetnének. A rendelkezésre álló adatokat az Igazságügyi Minisztérium portáloldalain belül jelenleg három különálló helyről lehet elérni.

Külön intézkedést igénylő statisztikai adatkérések ritkán, de előfordulnak, ezek menetéről külön tájékoztató a potenciális felhasználók, adatkérők számára azonban nem készült.

Az ilyen „egyedi” statisztikai adatigénylések többsége abból fakad, hogy a felhasználók nem találják meg a nyilvánosan elérhető adatokat, így általában az azok elérhetőségére való utalással kielégíthetőek az igények. Az adatigénylés beérkezési csatornájától függően a minisztérium tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett közérdekű, valamint közérdekből nyilvános adataira a minisztérium közigazgatási államtitkárának a minisztérium adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatáról szóló 3/2017 (II.15.) KÁT utasítása annyiban kitér, hogy azok az adatvédelmi felelős véleményezését követően kerülnek elbírálásra, ugyanakkor az egyébként nyilvános és egyedi adatot nem tartalmazó statisztikai aggregátumok kiadásaira a szabályzat nem tartalmaz további rendelkezéseket. (Egyedi adatkérés a gyakorlatban jellemzően a minisztériumi belső felhasználók részéről érkezik, a szokásostól eltérően összeállítandó statisztikai táblák vagy elemzések készítésére. A külső egyedi igények száma elenyésző az eddigi tapasztalatok alapján, kivéve a pártfogó felügyelet témakörét, amely területen jelentősebb, elsősorban egyetemi hallgatói és kutatói érdeklődés mutatkozik az adatok iránt. Egyik adattefelhasználói csoport sem kap ugyanakkor adatvédelmi szempontból egyedinek tekintendő adatokat a statisztikai

egységekről. Ilyenek egyébként kizárólag a közvetítők tevékenységére vonatkozóan kerülnek összegyűjtésre és kezelésre a minisztériumban, azonban erre a témára vonatkozó adatkiadási gyakorlata a minisztériumnak még nincs.)

2.3 A publikált adatok körét, a statisztikai adatelőállítás folyamatát és az adatok közzétételi módját kizárólag szakmai döntések határozzák meg; a statisztikai közlemények kizárólag szakmailag, módszertanilag megalapozott kijelentéseket tartalmaznak.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium által gyűjtött adatok körét az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program tartalmazza. Ez egyrészt a minisztérium számára teljesítendő kötelező adatszolgáltatásokat foglal magába, melyekről a 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OSAP Korm. rendelet) rendelkezik, másrészt a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény 28.§-án alapuló, külön kormányrendeleti szabályozást nem igénylő adminisztratív adatátvételekből tevődik össze.

Az adatfelvételeknél meghatározott adatkörök alapján az Igazságügyi Minisztérium szakmai felelősei önállóan döntenek arról, hogy milyen módszertan szerint és milyen csoportosításban állítják össze és teszik hozzáférhetővé a statisztikai adatokat. A pártfogó felügyelet és a bírósági végrehajtói tevékenység esetében a statisztikai megfigyelés körét kizárólag az OSAP kormányrendeleti részének minisztériumi fejezete határozza meg. A közvetítői tevékenység esetében a 2002. évi LV. törvény 15.§-a tág fogalmazással meghatározza a közvetítői tevékenységről jelentendő adatok körét. A közjegyzői tevékenység esetében pedig az adminisztratív adatátvételek alapjául szolgáló, kötelezően nyilvántartandó adatokat a 28/2010. (V.12.) IRM rendelet (fizetési meghagyásos eljárások), a 18/2014. (III.13.) KIM rendelet (hitelbiztosítéki nyilatkozatok), illetve az 1991. évi XLI. törvény és a végrehajtására szolgáló 13/1991. (XI.26.) IM rendelet (ügyforgalmi adatok nyilvántartása) szabályozza.

A minisztériumban a szakstatisztikák előállításáért az adott téma szakfőosztályai a felelősek az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkár Titkárságának szakmai koordinációs szerepköre mellett. A módszertani szakmai függetlenség teljes mértékben megvalósul, mivel kizárólag a statisztikai feladatokat ellátó szakértőkön múlik, hogy az adatelőállítási folyamatban mely módszertanokat alkalmazzák, továbbá befolyásmentesen döntenek a közzététel szakmai kérdéseiről is. A beérkezett kérdőívek tartalmi, logikai ellenőrzését minden esetben elvégzik. Hibás adatközlés észlelése esetén az adatszolgáltatóval telefonon vagy írásban felveszik a kapcsolatot, és kérik az adat

korrigálására. Nincsenek a minisztériumban ugyanakkor az egyes eljárási részletkérdéseket szabályozó módszertani vagy gyakorlati útmutatók.

Az Akkreditációs Bizottság meggyőződött róla, hogy a minisztérium törekszik az adatfelvételeknél alkalmazott módszerek fejlesztésére, a szakmailag megfelelő megoldások megtalálására. Ennek érdekében a HSSZ tagjai közül elsősorban a KSH-val tart egyeztetéseket. Az elvárásoknak történő tartós megfelelést garantálná, ha kidolgozásra kerülnének a szakmai feladatokat részletesebben meghatározó dokumentációk.

2.4 A hivatalos statisztikai közlemények tartalma és megjelenítése elválnak az intézmény egyéb közfeladataitól és azok ellátása során tett nyilatkozataitól, intézkedéseitől.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

A statisztikai adatok közzététele céljára a minisztérium nem rendelkezik önálló aloldallal, így a hivatalos statisztika körébe eső információk jelenleg három különböző oldalról, részben „statisztika” megjelöléssel, részben „közlemények” címszó alatt, részben pedig további jelölés nélkül tölthetők le a www.kormany.hu portálon belül, a minisztérium által gondozott kommunikációs felületekről.

A statisztikai adatok nincsenek semmilyen módon elkülönítve a szervezet egyéb tartalomközléseitől.

3. Felhasználó-központúság

A minisztérium az OSAP keretében gyűjtött és a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (Stt.) 28.§-ának közvetlen felhatalmazása alapján gyűjtött információkat az eddigi gyakorlat szerint elsősorban belső felhasználók számára teszi elérhetővé. A hivatalos statisztikai szolgálaton belül keletkező statisztikai információnak ugyanakkor fontos fogalmi ismérve, hogy az Stt. 3. § (1) bekezdésében nevesített felhasználók rendelkezésére álljon. Ez ugyanakkor nem zárja ki, hogy az adatszolgáltatókat és akár magát az adatgyűjtőt is kettős szerepkörrel, a felhasználók körébe is besoroljuk.

A felhasználó-központúság tekintetében általában kettős helyzetet állapíthatott meg a bizottság. Miközben a belső felhasználók igényei megjelennek az adatgyűjtések, adatátvételek tervezésénél, a külső felhasználók nem igazán azonosítottak. Eseti felhasználókról tudnak, akik leginkább disszertációkhoz, szakdolgozatokhoz, évfolyamdolgozatokhoz szükséges adatokért fordulnak hozzájuk. Véleményük, igényeik

felmérésére eddig nem történt kísérlet. A minisztérium munkatársainak tapasztalatai szerint a tudományos célú adatkérések nagyon hasonlóak, a megszokott kérések teljesítésére szinte kész anyagaik vannak. Ugyanakkor nem minden kérést tudnak teljesíteni. Az adatok közzétételétől időnként minőségi aggályok miatt tekintenek el, így pl. a közvetítői tevékenységgel kapcsolatban az adatok idősoros hozzáférhetővé tételétől.

A minisztérium külső kommunikációja a Sajtó- és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályán keresztül zajlik, de ennek tipikusan nem része a statisztikai információk terjesztése. A főosztály minden további kontroll nélkül teszi közzé az internetes felületeken az átadott statisztikai információkat, táblákat.

A minisztérium munkatársai és a bizottság tagjai is úgy értékelik, hogy jelenleg nincs igazán bejáratott csatorna, amin keresztül a statisztikai információk eljuthatnak a külső felhasználókhoz. Az adatok a jelenlegi szerkezetükben, állapotukban nem alkalmasak arra, hogy egy egységes igazságügyi statisztika részeként megjelenhessenek, például a KSH STADAT rendszerében.

Fontos, a jövőre vonatkozóan kifejezetten biztató tény, hogy a helyszíni látogatás során a minisztérium felelős vezetői és a statisztikák előállításában résztvevő munkatársai egyaránt komoly elkötelezettséget mutattak a felhasználó-központúság javítására. Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint az Igazságügyi Minisztérium a felhasználó-központúság elvében foglalt elvárásoknak jelenleg részben felel meg.

3.1 A statisztikai szervezetek törekednek a felhasználók és igényeik megismerésére, dokumentálására.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztérium által gyűjtött és átvett adatokon alapuló statisztikai információknak az elsődleges és legfőbb felhasználója is maga a minisztérium, illetve az adatszolgáltató szervezetek. Az igazgatási tevékenység során ugyan van érdemi kapcsolat a felek között, aminek során felhasználói igények is megfogalmazódnak, megfogalmazódhatnak, ez azonban nem szervezett, nem rendszeres és írásban rögzített eljárásrend szerint zajlik és nem is dokumentált.

A kapcsolattartás intenzitása szakterületenként eltérő. A felhasználók a legnagyobb érdeklődést a pártfogó felügyelői szakterületen belül, illetve a büntető- és szabálysértési ügyekben lefolytatott közvetítői eljárások adataival kapcsolatban mutatják. A rendelkezésre álló adatokból az utóbbi években megjelent igényekre reagálva (pl. az

eljárások számában mutatkozó tendenciák, eredményességi mutatók, összehasonlító elemzések előállításával) „adatcsomagokat” készítettek.

Hiányosság, hogy a külső felhasználók és a potenciális felhasználók azonosítására mindeddig kevés figyelmet fordítottak. Mivel a meglévő, eseti külső felhasználók többsége tudományos célra a tapasztalatok szerint hasonló statisztikai információkat igényel, ezek kielégítésére is rendelkeznek előkészített anyagokkal.

A sajtón keresztül a nyilvánossággal folytatott kommunikációban a statisztikai adatok nem jelennek meg. Egyelőre kihasználatlan lehetőség, hogy a sajtón keresztül pl. infógrafikákkal tájékoztassák a nyilvánosságot az adatszolgáltató szakterületek működéséről. Ennek előfeltétele azonban, hogy a minisztériumon belül állítsák elő ezeket a statisztikai termékeket.

Feltétlenül előremutató, hogy a minisztérium nyitottnak mutatkozik a külső felhasználók igényeinek megismerésére és az ezeknek történő megfelelésre.

3.2 A felhasználók statisztikai termékekkel és szolgáltatásokkal való elégedettségét szisztematikusan és rendszeresen mérik, értékelik, az eredményeket kommunikálják, valamint felhasználják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

Az adatszolgáltatók és a belső felhasználók között esetleges, eseti visszajelzések történnek. Ilyen fórumként azonosíthatók a pártfogói szakrendszer esetében az adatszolgáltatóknak tartott rendszeres képzések is. Az elégedettség mérésére azonban szisztematikus, rendszeres, dokumentált tevékenység nem folyik. Ilyenre a külső felhasználók körében eddig kísérlet sem történt. Így az értékelés, az eredmények kommunikálása és felhasználása sem valósulhatott meg.

3.3 A statisztikai adatfelvételek tervezésénél figyelembe veszik a felhasználói igényeket.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Mivel a statisztikai adatgyűjtések és az adatátvételek feldolgozásának rendjét nem rögzíti belső szabályzat vagy módszertani útmutató, ezért a minisztérium munkatársainak az adatszolgáltatókhoz fűződő személyes kapcsolataitól és habitusától függ, hogy mennyire épülnek be a felhasználói igények a statisztikai adatfelvételek tervezésébe. Erre pozitív példaként kiemelhető a pártfogás szakterület, ahol egyrészt egy szakrendszer biztosítja és támogatja az adatszolgáltatást, de bizonyos adatkörök az adatigények bővülése miatt ezen automatizált megoldáson kívül kerülnek felvételre (adatszolgáltatók által

kitöltött Excel táblák formájában). A táblák kialakításánál figyelemmel volt a minisztérium a visszajelzésekre, és azokat úgy alakították ki, hogy szűrhetővé váljanak a felhasználók által a leggyakrabban igényelt adatokra. Az Igazságügyi Felügyeleti Főosztály a polgári jogi közvetítői adatszolgáltatás tekintetében 2018-ban kezdeményezte a statisztikai adatok körének (nevezetesen a vita jellegére vonatkozó leíró adatoknak) a változtatását, bővítését. A 2019. évben a polgári jogi közvetítők már a bővített tartalmú Adatlap alapján szolgáltatnak adatot a vita jellegéről. Az új szakrendszer folyamatban levő tervezésénél kiemelt figyelmet fordítanak a további belső (és részben külső) felhasználói igényekre.

Eddig nem volt példa arra, hogy a felhasználók visszajelzései alapján megszüntettek volna addig előállított statisztikát, vagy esetleg csökkentették volna a bekért adatok mennyiségét. Új adatfelvételt sem indítottak, mindössze a pártfogói statisztika esetében bővültek a korábbi adatigények némiképp. Ez természetesen utalhat arra is, hogy az adatgyűjtések szerkezete, az adatok mennyisége jórészt megfelel a jelenlegi, alaposan még fel nem tárt felhasználói igényeknek.

3.4 A felhasználókkal való párbeszéd különböző kommunikációs csatornákon keresztül biztosított.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A felhasználókkal való párbeszéd folytatásához rendelkezésre álló és használt kommunikációs csatornák megfelelnek az adatgyűjtések és adatátvételek működő rendjének. A felhasználó, aki tipikusan vagy maga a minisztérium, vagy az adatszolgáltató, telefonon vagy e-mail-ben közvetlenül a statisztikai szakértővel tud kapcsolatot tartani, párbeszédet folytatni. Előrelépést jelent ezen a területen – mutatva a változásra, megújulásra való készséget és a HSSZ fórumainak tudás átadó potenciálját –, hogy bevezettek egy funkcionális e-mail fiókot, amelyen keresztül a felhasználók kapcsolatba léphetnek a minisztérium statisztikáért felelős munkatársával. A helyszíni látogatás során elhangzott a minisztérium részéről az is, hogy a KSH weboldalán létrehozott HSSZ honlap elindítása óta volt már több példa arra, hogy az ott összegzett információk és elérhetőségi adatok alapján fordultak a minisztériumhoz külső felhasználók.

A minisztériumban eddig nem merült fel annak az igénye, hogy mérjék azoknak a weblapoknak a látogatottságát, ahol közzéteszik a statisztikai információkat. Mivel a releváns – és szétszórtan elhelyezkedő – oldalakat külső szervezet működteti, a mérési igény érvényesítése nem tűnik kézenfekvően megoldhatónak. Ebben is előrelépést hozhatna, ha integráltan, egy aloldalon tennék közzé a statisztikákat. A statisztikával

kapcsolatos ügyfél-kommunikáció web-en kívüli részét nem figyelik és nem elemzik. Fennáll azonban a lehetősége annak, hogy a szervezet ügyirat-nyilvántartó rendszerében rögzített, tárgyuk szerint szűrhető hivatalos kéréseket kigyűjtsék.

4. Koordináció és együttműködés

A minisztérium Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkára tagja az Országos Statisztikai Tanácsnak (OST), a Titkárságán működő statisztikai szakreferens pedig tagja a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testületnek (NSKT). Ezeken a fórumokon a minisztérium aktívan részt vesz.

A minisztériumon belül a helyettes államtitkár Titkársága az a szervezeti egység, amely ellátja a belső és külső koordinátori feladatokat a hivatalos statisztika tekintetében. A Titkárságvezető szerepköre ebből a szempontból a közigazgatási egyeztetések, a szervezeten belüli és azon kívüli hierarchiának megfelelő információtovábbítás rendszerének SZMSZ szerinti működtetésére terjed ki, míg a statisztikai szakreferens – statisztikai kérdésekben közvetlenül a helyettes államtitkárral egyeztetve – felelős az anyagok szakmai előkészítéséért és a szakértői szintű egyeztetések közvetlen lebonyolításáért.

A helyszíni látogatás során az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy – az elvégzendő feladatok természetéből adódóan - esetenként előfordul, hogy az Igazságügyi Módszertani Irányításért Felelős Helyettes Államtitkárság irányából a pártfogó felügyeletet érintő kérdésekben a statisztikai szakreferens – a munkamenetnek, illetve az SZMSZ-nek megfelelően – utólagosan kap tájékoztatást. A két érintett helyettes államtitkárság között a statisztikai témákban a kapcsolat közvetlen és zavartalan.

A minisztérium a statisztikai tevékenységét háttérintézmény bevonása nélkül végzi.

A minisztérium a HSSz tagjai közül legszorosabban a KSH-val, kevésbé rendszeres alapokon pedig a Belügyminisztériummal (BM), a Legfőbb Ügyészséggel (LÜ) és az Országos Bírósági Hivatallal (OBH) működik együtt a statisztikákat érintő kérdésekben. Az együttműködés kiterjed a nemzetközi osztályozások, módszertani kérdések egyeztetésére, külföldi adatigények megfelelő forrásból történő kiszolgáltatására, esetleges fejlesztésekben való közös részvételre. A Bizottság szükségesnek látja megállapítani, hogy kölcsönösen erősíteni lehetne a szakmai együttműködést az igazságügyi statisztika terén, hosszabb távú fejlesztési célok közös megvalósítása érdekében.

A minisztérium a koordináció és együttműködés elvében támasztott elvárásoknak az Akkreditációs Bizottság értékelése szerint részben felel meg.

4.1 A statisztikai szervezetek szorosan együttműködnek egymással.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztériumot az OST és NSKT működésén túlmenően a statisztikai szakreferens rendszeresen képviseli a KSH meghívása alapján egyéb fórumokon (pl. szakstatisztikák osztályozási rendszerének felülvizsgálata, OSAP workshop), és nyitottak minden ilyen típusú együttműködésre. A KSH Életminőség-statisztikai főosztályának Szociális statisztikai osztályával a szakmai együttműködés a szükséges mértékben kialakult. A szakmai együttműködés elsősorban az OSAP éves tervezési folyamata alatt intenzív.

Az igazságügyi statisztika a felhasználók részére a társadalom működéséről, egyes működési zavarairól és azok kezeléséről nyújt mással nem pótolható információkat. Az ilyen módon egységesnek tekinthető igazságügyi statisztika előállítására a HSSz-ben jelenleg széttagoltan, négy szervezet, az IM, az LÜ, az OBH és a BM felelősségi körében történik. Együttműködésre közöttük elsősorban az adatcsere és szakmai osztályozások, módszertani kérdések körében kerül sor, azonban kapcsolattartásuknak nincs kialakult, formalizált csatornája, módja. Együttműködésük elsősorban személyes kapcsolatokon, szakmai szinten működik.

Az Akkreditációs Bizottság álláspontja az, hogy az összehangolt, harmonizált, a felhasználói igényeknek minden értelemben megfelelő, magas minőségű statisztikák készítése érdekében előremutató lenne, ha a négy szervezet között egyeztetés indulna ebben a tárgyban. A kapcsolatrendszer szorosabb és tervszerűbb, közös működtetésével eredményesebb és hatékonyabb szakmai munkakörnyezet lenne kialakítható az igazságügyi statisztikában.

4.2 A statisztikai szervezetek a Kódex alapelveinek betartása mellett koordinálják és felügyelik a hivatalos statisztikák fejlesztésében, előállításában, közzétételében érintett háttérintézményeik munkáját.

Az ismerv elvárásai nem relevánsak, mivel az Igazságügyi Minisztériumnak nincsenek a hivatalos statisztikák fejlesztésében, előállításában, közzétételében érintett háttérintézményei.

4.3 A statisztikai szervezetek a korszerű statisztikai ismereteket, megszerzett tudásanyagot megosztják egymás között a szakmai fejlődés minél hatékonyabb elősegítése érdekében.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel

A minisztérium nemzetközi kapcsolatai néhány igazságügyi szolgáltatással kapcsolatban (pártfogás, közvetítői szolgáltatás) kialakultak, azonban más hazai vagy külföldi szakmai szervezettel – a statisztikai tevékenységük szempontjából – nincsenek rendszeres és tervszerű találkozók, az igazságügyi statisztika fejlesztését célzó szélesebb körű szakmai rendezvényeik.

A nemzetközi fórumokon túl a hazai tudásanyag megszerzésével kapcsolatban fontosnak tartaná a minisztérium, hogy a közszolgálati képzési kötelezettségek teljesítését részben a KSH speciális statisztikai képzéseiben való részvétellel teljesíthessék, ezzel is elősegítve a munkatársaik szakmai fejlődését.

A vizsgált szervezet részéről igényként fogalmazódott meg, hogy a KSH honlapon megjelenő módszertani tartalmakról, fejlesztésekről a KSH értesítse a HSSz tagokat valamilyen formában (pl. HSSZ hírlevél).

4.4 A statisztikai szervezetek összehangolt álláspontot képviselnek a nemzetközi szakmai kérdésekben.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium az Európai Statisztikai Rendszer (European Statistical System – ESS) működése keretében közvetlenül az Európai Unió intézményei felé nem továbbít statisztikai adatokat, ezért nem tartozik az Európai Parlament és a Tanács 223/2209/EK rendeletében hivatkozott egyéb, az európai statisztikák fejlesztéséért, előállításáért és terjesztéséért felelős nemzeti hatóságok („Other National Authorities” – ONAs) körébe. Ebből következően a téma szempontjából releváns, kifejezetten statisztikai fórumokon közvetlenül nem képviseli Magyarországot.

Nemzetközi statisztikai kapcsolataiban ugyanakkor kiemelendő, hogy folyamatosan részt vett a bűncselekmények nemzetközi osztályozásának (International Classification of Crime for Statistical Purposes – ICCS) kialakításáról szóló előzetes konzultációkban, az Európa Tanács alternatív büntetési nemekkel foglalkozó Space-II. projektjében, továbbá

aktív, a pártfogó felügyelői statisztikára kiterjedő kapcsolatokat ápol a Nemzetközi Pártfogás Szövetségén keresztül.

4.5 A statisztikai szervezetek együttműködnek a nemzetközi adatátadások végrehajtása során.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel,

A minisztérium rendszeres nemzetközi statisztikai adatszolgáltatást közvetlenül nem teljesít, azonban az igazságügyi statisztika területét érintő ad hoc adatkérések esetén szorosan együttműködik a BM, a LÜ illetve az OBH statisztikai szervezeti egységeivel a rendelkezésre álló adatok feltérképezése, összegyűjtése és megfelelő minőségben történő átadása érdekében.

Az Akkreditációs Bizottság a megismert gyakorlat alapján megállapította, hogy a minisztérium nemzetközi adatszolgáltatásai nem gyakoriak, de azok az elvárásoknak megfelelően történnek meg, és a szükséges együttműködés az egyéb érintett szervezetekkel megvalósul.

5. Megfelelő szervezeti erőforrások és képességek

Az eljárás során az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy a minisztériumon belül a hivatalos statisztikával összefüggő feladatokra az emberi erőforrások kifejezetten szűkösen állnak rendelkezésre. Miközben pénzügyi erőforrásokat igénylő egyszeri fejlesztési igények bejelentésére a költségvetés tervezése kapcsán évente nyílik lehetőség, továbbá az informatikai infrastruktúra, a hardver és szoftver eszközök tekintetében illetve a NISZ Zrt. által nyújtott központi államigazgatási szolgáltatásokkal megfelelően biztosított, a minisztérium hivatalos statisztikára dedikált emberi erőforrásai mindössze a jelenlegi, statikus adatközlésekre elegendőek, mélyebb elemző munkára nem.

Az Akkreditációs Bizottság arról is tájékoztatást kapott a helyszíni látogatás során, hogy a várhatóan jelentős mértékű, de a vizsgálati jelentés írásakor konkrétan nem ismert minisztériumi létszámleépítések további emberi erőforrás-hiányt fognak a szervezetben generálisan okozni. A statisztikai területen érintett néhány szakember megtartása azonban célkitűzés.

A humán erőforrás képzettsége a statisztikai feladatellátáshoz megfelelő, ugyanakkor speciális statisztikai továbbképzéseket a minisztérium nem tud biztosítani a munkatársai számára. A minisztérium minden munkatársa részt vesz az elektronikus

információbiztonsággal kapcsolatos időszaki képzéseken, amelyek tematikájában adatvédelmi ismeretek is szerepelnek. A minisztérium hasznosnak találná, ha a KSH által szervezett szakmai képzéseken a munkatársai részt tudnának venni.

A minisztérium a megfelelő szervezeti erőforrások és képességek elvében támasztott elvárásoknak az Akkreditációs Bizottság értékelése szerint részben megfelel, azonban a rendelkezésére álló információk alapján a Bizottság úgy látja, hogy a már a mostani működést tekintve is rendkívül korlátozott emberi erőforrás kiemelt kockázatot jelent a statisztikai területet érintő, és bármelyik alapelvnek történő jobb megfelelést célzó, nagyobb mértékű fejlesztések jövőbeni végrehajtásában.

5.1 A statisztikai szervezetek számára biztosítottak a pénzügyi erőforrások ahhoz, hogy a hivatalos statisztikai tevékenység az elvárásoknak megfelelő szinten valósuljon meg.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

Az Igazságügyi Minisztérium költségvetését a Magyarország központi költségvetéséről szóló jogszabály (2018 tárgyévre a 2017. évi C. törvény) első mellékletének X. fejezete tartalmazza.

A minisztérium következő évi költségvetésének tervezésekor az államtitkárságok összegzik terveiket, javaslataikat, igényeiket a Költségvetési Főosztály részére. Bázisalapú költségvetés-tervezés történik, esetenként fesszesen, csökkenő bázisról indítva. Az esetleges többletigényekről egyeztetéseket tartanak. Indokolt esetben van lehetőség éven belül is nem tervezett többletforrást igényelni a minisztériumi költségvetési tartalékból, illetve a fejezeti előirányzatokon belüli kereteken belül lehetséges bizonyos mértékű további felhasználás. Kisebb mértékű többletkiadások rendszerint támogatásra kerülnek, esetenként a közbeszerzési eljárás lefolytatása lassíthatja a folyamatot. A minisztériumi költségvetési tervekről a tervezési eljárás általános szabályai szerint a Közigazgatási Államtitkár hoz végső döntést.

Az Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkárnak a fentieknek megfelelően lehetősége van a költségvetési tervezés során többletforrást igényelni, amennyiben többletfeladat, vagy fejlesztés ezt indokolja. Ennek során egyeztet az Igazságügyi Módszertani Irányításért Felelős Helyettes Államtitkárral is, többek között akkor, ha a pártfogói tevékenységet érintő feladatok finanszírozásáról van szó.

A minisztériumban feladatalapú költségvetés-tervezés illetve a kiadások feladatfinanszírozási típusú mérése, monitorozása ugyanakkor általánosan nem gyakorlat. Az előirányzatok szintjén és néhány más esetben kerül sor, konkrét, projektszerű feladatok esetén feladat alapú tervezésre.

Az Akkreditációs Bizottság a helyszíni látogatás során meggyőződött arról, hogy a felmerülő egyszeri fejlesztésekre a források rendelkezésre állnak, így például előkészítés alatt áll a pártfogói szakrendszer és az Igazságügyi Nyilvántartó Rendszer alkalmazásfejlesztése, amelyek pénzügyi támogatása a tervek szerint biztosított. Habár ezek a rendszerfejlesztések elsősorban nem statisztikai célt szolgálnak, a statisztikai feladatokat is támogató modulok is a részét képezik a terveknek. A minisztérium esetében nem volt olyan statisztikai fejlesztési igény, mely önmagában a pénzügyi erőforrások hiánya miatt nem tudott megvalósulni.

5.2 A statisztikai szervezetek biztosítják a megfelelő tudással, képességekkel és készségekkel rendelkező, megfelelő létszámú emberi erőforrást.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztériumban a hivatalos statisztikai feladatokat egy munkatárs, a helyettes államtitkár Titkárságának statisztikai szakreferense látja el teljes munkaidőben, fő feladatkörként. A Pártfogó Felügyelői Osztályon illetve az Igazságügyi Felügyeleti Főosztályon további 3-4 munkatárs munkakörébe tartozik bele valamilyen mértékben a statisztikai feladatellátás támogatása is, nem teljes munkaidőben. Az SZMSZ függelékében további konkrétumok nélkül megemlített adatelemző és -feldolgozó csoport a gyakorlatban szervezett módon nem működik.

Ez az emberierőforrás-mennyiség az Akkreditációs Bizottság álláspontja szerint a feladatok jelenlegi szintű ellátásához ugyan még éppen - ám már most is szűkösen - megfelelő, azonban a Kódex kapcsán olyan további lépéseket lenne célszerű a minisztériumban több statisztikai minőség-összetevő mentén megtenni (különösen a hozzáférhető információk gazdagítása, elemzések közzététele terén), amelyek esetében az emberi erőforrások szűkössége a megvalósítás egyértelmű jövőbeli akadályát képezheti.

Igaz ez a megállapítás azon ismert körülmények között is, miszerint a központi államigazgatásban 2018 év végén további létszámleépítések várhatóak, ami az Igazságügyi Minisztérium statisztikai feladatellátással is foglalkozó területeit is érinteni fogja.

A minisztérium munkatársainak nagy része jogász végzettséggel rendelkezik. A statisztikai szakreferens jelentős gyakorlati tapasztalattal, igazságügyi statisztikai háttérrel rendelkező, évek óta változatlan feladatkörben dolgozó munkatárs, azonban jelen körülmények között még a helyettesítése sem megoldott. Egy esetleges tartós távollét a rendszeres feladatellátás közvetlen kockázatát jelenti. A statisztikai feladatok ellátásában

érintett további munkatársak szakmai ismerete, jártassága nem változott az elmúlt években, meglévő gyakorlati tapasztalatuk jelenti a statisztikai tevékenység információbázisát a minisztériumban.

Az eljárás során az Akkreditációs Bizottság meggyőződött róla, hogy a humánerőforrás mennyisége kifejezetten szűkös, gyakorlati tapasztalata ugyanakkor megfelelő a hivatalos statisztika előállításához.

5.3 A statisztikai szervezetek biztosítják munkatársaik számára a szakmai tudásuk és képességeik fejlesztéséhez szükséges képzést.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztérium hivatalos statisztikával foglalkozó munkatársai számára a speciális statisztikai ismeretek megszerzése központilag szervezett körülmények között jelenleg nem biztosított. A Nemzeti Közszerződési Egyetem képzésein részt vesznek, de nem a statisztikához kapcsolódóan. Angol nyelvi képzés igény szerint biztosított a minisztérium munkatársai számára.

A szakmai tudás fejlesztése jelenleg leginkább önképzéssel, az elektronikusan elérhető nemzetközi és hazai módszertanok megismerésével biztosítható. A statisztikai feladatokkal eltöltött idő, a munka közbeni tapasztalatszerzés járul legnagyobb mértékben hozzá a szakmai ismeretek, jártasságok fejlesztéséhez.

A hivatalos statisztikához kapcsolódó elkülönített adatvédelmi képzést nem terveznek bevezetni a minisztériumban, melynek oka az, hogy a statisztikai célra átvett adminisztratív adatok illetve a statisztikai célra közvetlenül gyűjtött adatok minden esetben eleve aggregátumként kerülnek a minisztériumba, így nem tartalmaznak statisztikai adatvédelmi szempontból különleges kezelést igénylő információkat.

A hivatalos statisztikai ismeretek, szakmai tudás bővítése, fejlesztése szempontjából a minisztérium kiemelkedően hasznosnak tartaná, ha a munkatársai részt vehetnének a KSH belső képzési rendszerében megvalósuló statisztikai képzéseken.

5.4 A statisztikai szervezetek biztosítják az infrastrukturális, ezen belül az infokommunikációs erőforrások megfelelő mennyiségét és minőségét.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztériumban a hivatalos statisztika előállítását támogató külön informatikai rendszer nem üzemel. A statisztikai funkciók a pártfogói szakrendszer és az Igazságügyi Nyilvántartó Rendszer (INZR) esetében túlnyomó részt a tranzakciós informatikai

rendszerbe kerültek beépítésre. Ezt, mint jó gyakorlatot azonosította az Akkreditációs Bizottság. Hivatalos statisztikai tevékenységek céljára ezeken túlmenően a szokásos irodai alkalmazások vannak használatban. Az adatok központi szervereken kerülnek tárolásra a minisztériumi informatikai rendszerek egészét magába foglaló, védett környezetben.

A közzétételhez kapcsolódóan a minisztériumban nem üzemel saját tájékoztatási informatikai rendszer, a statisztikai adatok táblás formában, jellemzően PDF állományként kerülnek feltöltésre a minisztérium számára a www.kormany.hu portálon belül rendelkezésre álló oldalakon.

A minisztérium a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII.23.) Korm. rendelet értelmében kötelezően veszi igénybe a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. által nyújtott központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat. A minisztérium az eljárás során kiemelte, hogy a NISZ által nyújtott szolgáltatások megfelelő mennyiségben és minőségben biztosítják a szükséges infrastruktúrát a statisztikai feladatellátáshoz.

Az eljárás során az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy az infokommunikációs erőforrások mennyisége és a minősége megfelelő a napi feladatellátáshoz. Ugyanakkor szükséges kiemelni, hogy a minisztériumban házon belüli informatikai alkalmazásfejlesztésekre, programozási feladatokra nincsenek kapacitások és szaktudás, így az ilyen típusú igények felmerülése esetén a szolgáltatásokat külső cégektől szerzik be.

5.5 A statisztikai szervezetek a hivatalos statisztikai tevékenység erőforrásait elkülönítetten jelenítik meg nyilvántartásaikban.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztériumban feladatfinanszírozást támogató erőforrás-nyilvántartási, tervezési rendszer nem működik. Feladatokra lebontható önköltségszámítás-alapú módszerek nincsenek kialakítva, mivel eddig ilyen igény – többek közt az adatkérések ingyenességére tekintettel – nem merült fel. A hivatalos statisztikai tevékenységre nem mutatható ki pontosan az erőforrások felhasználása, mivel a helyettes államtitkári Titkárságon dolgozó statisztikai referens munkakörén túl a statisztikai részfeladatok ellátói elsősorban az érintett szervezeti egységek szakigazgatási tevékenységével foglalkoznak, a statisztikai feladatok csak kiegészítik azokat.

Az OSAP tervezés keretében a minisztérium fejezetébe tartozó hivatalos statisztikai adatfelvételekről ugyanakkor készítenek a KSH által megadott módszertan szerint költségterveket, ezeket azonban belső célra nem használják.

6. Hatékony működés

Az Igazságügyi Minisztérium alapfeladatait jelentő kiterjedt és fontos igazgatási tevékenysége mellett a statisztikai adatgyűjtés tervezése, előkészítése, végrehajtása, a beérkezett adatok feldolgozása és közzététele marginális jelentőségűnek tűnik, ezért a hatékonysági szempontok tudatos megjelenítése és alkalmazása közvetlenül és magára a statisztikai tevékenységre vonatkoztatva, dokumentálhatóan nem jelent meg. Ugyanakkor a tevékenységet végző munkatársak feladatellátása során azonosíthatóak ilyen törekvések. Bár célzottan mindeddig nem került sor az adatszolgáltatói terhek mérésére, az OSAP-ban elrendelt kötelező adatgyűjtések adatszolgáltatóival fennálló közvetlen kapcsolatnak köszönhetően a munkatársak rendelkeznek erre vonatkozó információval. A statisztikai tevékenység jellemzően a kialakult szokások által szabott rendben zajlik. Az új Stt. hatályba lépése és az NSKT megalakulása előtt a minisztérium munkatársai bizonyos fokig elszigetelten végezték munkájukat. A nemzetközi statisztikai szervezeteknek és ezen belül az ESR-nek a hivatalos statisztikai szolgálatokat érő kihívásokra keresett, adott válaszai, a törekvések a hatékony és magas minőségi követelményeknek megfelelő, transzparens rendszer kialakítására legfeljebb esetlegesen jutottak el hozzájuk. Az NSKT működése és az akkreditációs eljárás hozzájárulhat ahhoz, hogy a hivatalos statisztikát jellemző speciális hatékonysági szempontok is érvényre juthassanak, szerepet kapjanak.

A statisztikával foglalkozó egyetlen főállású munkatárs esetében a formalizált hatékonysági szempontok nehezen értelmezhetőek. Összességében az állapítható meg, hogy a hatékonysági szempontok a minisztérium fő profilját adó igazgatási tevékenységéhez illeszkedő logikának és eljárásrendnek megfelelően vannak jelen. Miközben ez önmagában érthető, természetes - és minden bizonnyal nem tér el a HSSz tagjainak többségétől - hogy mutatkoznak lehetőségek arra, hogy a hivatalos statisztika speciális hatékonysági kritériumai ezen a funkcionális területen nagyobb súllyal érvényesüljenek.

Az OSAP előkészítésének folyamatában, illetve az Stt. értelmében a Magyar Országos Közjegyzői Kamarával megköthető, ajánlott együttműködési megállapodásban lehetőség nyílt a hatékonysági szempontok megfontoltabb érvényesítésére.

A minisztérium informatikai szolgáltatója a NISZ Zrt. A szervezet rendelkezik kidolgozott informatikai fejlesztési és üzemeltetési stratégiával.

Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint a Kódex hatékony működésre vonatkozó elvének az Igazságügyi Minisztérium részben felel meg.

6.1 A statisztikai adatfelvételek tervezése során az adatszolgáltatói teher csökkentése, illetve a Hivatalos Statisztikai Szolgálat működési hatékonysága érdekében az adatforrások felmérése és a statisztikai adatfelvételek ezek alapján történő rendszeres felülvizsgálata a hivatalos statisztikai tevékenység integrált része.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Bár a minisztérium statisztikai tevékenysége jellemzően szokás alapú, volt példa arra, hogy vizsgálták az adatszolgáltatói terhek csökkentésének lehetőségét. A közvetítói tevékenység esetében törekednek a közvetítói tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény és az OSAP kormányrendelet szerinti párhuzamos adatszolgáltatási tevékenység megszüntetésére. Új elsődleges adatforrások feltárása nincs napirenden, ilyen készítés a felhasználók részéről nem érkezik. (Lásd a 3. elvnel írtakat.) Ennek következtében nem része a gyakorlatnak az adatforrások és adatfelvételek rendszeres időközönként megvalósuló felülvizsgálata.

A statisztikák készítésével kapcsolatban felmerülő adatszolgáltatói terheket célzottan nem mérik, azonban a munkakapcsolatok révén erről rendelkeznek megbízható információval. Az adatszolgáltatói teher esetében jó gyakorlatként nevezhető meg az a törekvés, hogy a pártfogói illetve a közvetítói szakrendszerek esetében maga a munkához használt tranzakciós rendszer tartalmazzon fejlesztési irányként statisztikai adat-előállító illetve lekérdező modult. A bírósági végrehajtók esetében a BIIR rendszerből lehetne átvenni adatokat, amelyek informálhatnak az adatszolgáltatói terhekről is, jelenleg azonban a minisztériumnak nincs rálátása a BIIR-re. Az alrendszerek működési idejének figyelése támogathatja a mérhetőséget.

Az adminisztratív nyilvántartásból származó adatokat a minisztérium a MOKK-tól veszi át. Ebben az esetben az adatszolgáltatói terhekről nincs használható, megbízható információ. Amennyiben megtörténik az adatátvétel felülvizsgálata nem csupán a felhasználói igényeknek való megfelelés és az adatminőség, hanem a hatékonyság szempontjából is, úgy kezdeményezhető a tapasztalatokat felhasználó, az adatátvételt a szükséges mértékben „áramvonalasító” együttműködési megállapodás aláírása a MOKK-kal.

6.2 A statisztikai szervezetek egyensúlyra törekednek az elérni kívánt minőség, a felhasználandó erőforrások mennyisége és az adatszolgáltatói terhek nagysága között.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztériumban a statisztikai tevékenység elvégzéséhez dedikált erőforrások limitáltak, mindössze egy fő foglalkozik teljes munkaidőben ezekkel a feladatokkal, a többiek egyéb munkaköri kötelességeik mellett vesznek részt a statisztikához kapcsolódó teendő ellátásában. Erőforrás tartalékot a határidőkhöz igazodva a munkaintenzitás növelése jelent. Az érintettek személyesen elkötelezettek a minőség iránt, ez elsősorban a begyűjtött adatok – alapvetően manuális - ellenőrzésében nyilvánul meg. Az erőforrások, az adatszolgáltatói terhek és a minőség összehangolására tudatos tervezés nem jellemző. Jó gyakorlatként azonosítható azonban, hogy a pártfogói szakrendszer esetében az adatszolgáltatói kör részére tartanak rendszeres képzéseket, ami erőforrás-hatékony eszközként az adatminőség javítását is elősegíti.

Megjegyzendő, hogy a statisztikával foglalkozó egyetlen főállású munkatárs esetében a formalizált hatékonysági szempontok nehezen értelmezhetőek.

6.3 A statisztikai szervezetek az alkalmazott IT eszközöket a lehetséges mértékben harmonizálják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium informatikai feladatait külső szolgáltatóként a NISZ Zrt. látja el. A minisztérium rendelkezik kidolgozott IT fejlesztési és üzemeltetési stratégiával. A statisztikai feladatokat ellátók a szolgáltatóval, a szolgáltatás színvonalával elégedettek. Az informatikai fejlesztéseket megelőzően a szolgáltató lefolytatja a szükséges konzultációkat és elvégzi a releváns felméréseket.

Az informatikai biztonság áttekintése, belső értékelése, az incidenskezelés kialakítása most van folyamatban.

6.4 A statisztikai szervezetek a szakmai és támogató tevékenységeket megfelelően dokumentálják és vezetői eszközökkel nyomon követik a transzparencia és vezetői döntéstámogatás érdekében.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A hivatalos statisztikai adat-előállítói és támogatói folyamatok végrehajtásához szükséges funkciók illetve a szervezeten belül az egymástól igénybe vett szolgáltatások dokumentálása nem része a napi gyakorlatnak. A statisztikai tevékenységet közvetlenül jelenleg nem támogatja olyan integrált informatikai rendszer, ami ezt igényelné. A közzétett megelőzően az adat-előállításához használt eszközök tipikusan a munkahelyi számítógépeken alapfunkcióként rendelkezésre álló Excel, Word programok, az e-mail (csatolt állományok továbbítására is), illetve a telefonos kapcsolattartás.

Kifejezetten a hivatalos statisztikai tevékenységről nem készülnek időközi vezetői jelentések és beszámolók. A vezetői kontroll az adatgyűjtések szintjén a megküldendő adatok ellenőrzésében jelenik meg, illetve félévente a TÉR rendszer keretében történik értékelés az egyes feladatokhoz kapcsolódóan. A statisztikus az aktuális témákban szokott feljegyzéseket készíteni, az OSAP-hoz kötődően pedig írásbeli tájékoztatót készít a folyamat haladásáról. Előremutató lenne, ha az ügyrend tartalmazna a statisztikai tevékenység vezetői kontrolljára vonatkozó pontokat.

A belső ellenőrzés kiterjed a statisztikai tevékenység ellátására is. A belső ellenőrzés az elmúlt években azt a jogszabályoknak megfelelő gyakorlatot alakította ki, hogy tervezéskor meghatározza a kockázatosnak tekintett szakmai területeket, amelyekre a következő évben vizsgálatot lehet tervezni, vagy ahol probléma lépett fel. Ezekről egy kockázatkezelési táblázat készül, az egyes szervezeti területekre egy kódtábla alapján, pontozással. Az elmúlt években ellenőrzések zajlottak pl. a jogi segítségnyújtás, a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése, a belső kontrollrendszer működése, ellenőrzési nyomvonalak tárgyában.

7. Minőség iránti elkötelezettség

Az elmúlt évtizedben a hivatalos statisztika nemzetközi rendszerében a minőség talán a legfontosabb hívószó. A minőségi kritériumoknak megfelelő hivatalos statisztikai információk előállítása megkívánja a tudatos és következetes minőségmenedzsmentet a résztvevő szervezetektől. Ennek érdekében szükséges megalkotni a szervezet lehetőségeit figyelembe vevő minőségügyi keretrendszert, az azt támogató szervezeti kereteket, működési eljárásokat, normákat. A HSSZ tagjainak többségét mindeddig nem érték olyan hatások, amelyek kikényszerítették volna ilyen jellegű, a statisztikák előállítását támogató keretrendszer megalkotását. Nincs ez másként az Igazságügyi Minisztériumban sem.

A statisztikai tevékenységben a minőség, mint cél azonosítható. Ennek írásbeli, dokumentált forrásaként vehető számba az ügyrend, a munkaköri leírások és a TÉR értékelés. A minőségi szempontok gyakorlati érvényesülése azonban elsősorban a munkatársak elkötelezettségén múlik. Náluk a minőségre törekvés szándéka kétségtelenül megvan. A tudatos minőségmenedzsment irányába mutató dokumentumok kidolgozásának gondolata, igénye azonban mindeztáig nem vetődött fel.

A meta információk kialakítása nem történt meg. Célszerű lenne egy harmonizált, a HSSZ rendszerébe illeszkedő megoldás, de ezt nem feltétlenül a minisztériumnak önállóan kell megalkotni.

Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint az Igazságügyi Minisztérium a Kódex minőség iránti elkötelezettségre vonatkozó elvének részben megfelel.

7.1 A hivatalos statisztikai információk minőségmenedzsmentjét nyilvánosan hozzáférhető keretrendszer definiálja.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

A minisztériumban nincs írásban rögzített, a minőségmenedzsment folyamatát definiáló dokumentum.

7.2 A hivatalos statisztikai információk minőségmenedzsmentjének megvalósulását megfelelő szervezeti, működési szabályok támogatják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A statisztikai tevékenységet folytató munkatársak definiált és nyilvánosan hozzáférhető minőségbiztosítási keretrendszer hiányában is törekednek a legalább a pontosság, hibamentesség értelmében jó minőségű adatok előállítására. Ebben a minisztérium karakteréhez, az igazgatási szemléletmódhoz illeszkedve szervezeti és működési szabályok támogatják őket. Ilyennek tekinthető a munkatársak körében ismert ügyrend, amiből útmutatás olvasható ki a feladatellátás minőségére vonatkozóan is. Tudatában vannak ugyanakkor annak is, hogy lehetőségeik korlátozottak. A rendelkezésre álló eszközök között említették, hogy a beérkező adatokat összevetik korábbi időszakok információival, területi (megyei) összehasonlításokat is alkalmaznak. A tapasztalt eltérések okait igyekeznek feltárni, további információkat kérnek, csakúgy, mint a kiugró értékekről.

7.3 A statisztikai adatelőállítási folyamatok minőségére vonatkozó elvárásokat rendszeresen tervezik, a teljesülést mérik, értékelik, és a folyamatminőséget fejlesztik.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A statisztikai adat-előállítási folyamat minőségi elvárásainak tudatos tervezése nem része a gyakorlatnak, azonban a beérkezett adatokat, azok minőségét, pontosságát, megbízhatóságát rendszeresen, mondhatni a munkafolyamatba integráltan ellenőrzik. Ennek során egyszerűbb számításokat is alkalmaznak, így pl. a kiugró értékek, a korábbi időszak adataihoz képest mutatózó eltérések vizsgálatát. Az eltérések okait igyekeznek

feltárni. A tudatosan alkalmazott minőség politika irányába tett elmozdulást jelenthetne, ha a már alkalmazott minőségellenőrzések során szerzett tapasztalatokat dokumentálnák és a dokumentumok ellenőrzéséből rendszer szintű, a folyamatokba építhető tanulságokat vonnának le. Ennek jelenleg olyan akadályai is vannak, amik az adatgyűjtések módszertani leírásainak, a végrehajtási utasítások, kitöltési útmutatók hiányában vagy hiányosságaiban gyökereznek. A bírósági végrehajtói statisztika kapcsán pl. a BÜSZ ad ugyan fogalommagyarázatokat, de a bíróságokon ezek egységes értelmezése nem adott, nem biztosított, előfordulnak félreértelmezések. A bíróságok hibás adatrögzítéseit nem mindig tudják befolyásolni. Az Excel-ben gyűjtött adatok esetében a táblázatokban vannak beépített ellenőrzések, és amíg hibásan rögzített adatról kapnak jelzést, addig nem fogadják el. A közvetítői tevékenységre vonatkozó statisztikákat is támogató új INYR rendszerben elképzelhető több ellenőrző funkció használata.

7.4 A statisztikai adatelőállítási folyamat termékeinek minőségére vonatkozó elvárásokat rendszeresen tervezik, a teljesülést mérik, értékelik, és a termékminőséget fejlesztik.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A statisztikai adat-előállítási folyamat termékeire vonatkozó minőségi elvárások tudatos tervezése nem része a gyakorlatnak, azonban a beérkezett adatokat, azok minőségét, pontosságát, megbízhatóságát rendszeresen ellenőrzik, ennek során egyszerűbb számításokat is alkalmaznak, így a kiugró értékek, a korábbi időszak adataihoz képest mutatózó eltérések vizsgálatát. Az eltérések okait igyekeznek feltárni. Ez a tevékenység ad-hoc jellegűnek mondható.

Megállapítható, hogy a vezetői ellenőrzés a statisztikai adat-előállítási folyamat termékeire vonatkozóan minden egyes munkaszakaszban megtörténik. Elsőként a megküldés előtt az adatszolgáltatónál (így a végrehajtói és a pártfogói statisztikák esetében), ezt követően a minisztériumban a statisztikus munkatárs ismételt ellenőrzi az adatok helyességét. Ugyanez megtörténik az osztályvezető, a főosztályvezető és szükség esetén a helyettes államtitkár szintjén is, mielőtt az adatok nyilvánosságra kerülnek.

7.5 A statisztikai termékekre vonatkozó minőségi információkat a felhasználók felé megfelelő módon kommunikálják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Mint azt az Akkreditációs Bizottság korábban is megállapította, az Igazságügyi Minisztériumban a statisztikai tevékenység mélyen beágyazódik a fő profilt alkotó igazgatási tevékenységbe és annak a szervezeti kultúrájába. A statisztikai információk felhasználói is jellemzően egyrészt maguk az adatszolgáltatók, másrészt az adatgyűjtő és

azokat alapvetően igazgatási célok szolgálatába állítják. Külső felhasználók kis számban, esetileg jelentkeznek és egyelőre marginálisan jelennek meg célcsoportként. A minisztériumi adat-előállítók és felhasználók között, a munkafolyamatokhoz kötődő belső kommunikációban ismertté válnak az adatok minőségére vonatkozó információk.

A külső felhasználók a minisztérium adatgyűjtéseiből, adatátvételeiből közzétett statisztikákat az interneten több helyen szétszórva, képfájlként, vagy legfeljebb Excel táblaként találhatják meg. Módszertani leírás, vagy a statisztikai termék minőségére vonatkozó információ itt nem áll rendelkezésre, ilyenhez legfeljebb a minisztérium munkatársaitól juthatnak hozzá. Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint tehát a minőségi információk megosztása a külső felhasználókkal nem része a kialakult gyakorlatnak.

8. Megalapozott módszertan

A jó minőségű, megbízható hivatalos statisztikai információk előállításához nélkülözhetetlen a megalapozott módszertan. A minisztérium statisztikai tevékenysége szokás alapú, az adatgyűjtések és adatátvételek módszertanának dokumentálására nincs általánosan kialakult gyakorlat. A pártfogói szakrendszer kézikönyvén kívül a többi szakstatisztika területén nem sikerült sztemderd, azonosítható anyagot, leírást, dokumentációt találni. Ez a jelenlegi rendszer sérülékenységére rámutató probléma, mivel a követett módszertan így személyes tudáson alapul, nincs rögzítve és nem hozzáférhető mások számára. Az írásban rögzített módszertan lényege abban állna, hogy támogatná a folyamatok reprodukálhatóságát.

A dokumentált módszertanok hiányát a gyakorlatban enyhíti, hogy egyes szakrendszereket, illetve a statisztikák mögött álló jogszabályokat módszertani iránymutatásként is használják, értelmezik. A végrehajtói statisztika pl. a BÜSZ-ön (a bírósági ügyvitel szabályairól szóló IM rendeleten) alapul, abban meghatározásra kerültek definíciók, pl. „érkezett ügy”, „folyamatban maradt ügy” stb. Bár a bíróságok, mint adatszolgáltatók nem mindig értelmezik ezt egységesen. A közvetítők esetében a közvetítői tevékenységről szóló törvény határozza meg a gyűjtendő adatok körét. Az önálló közvetítői tevékenységben nincs szakmai csoportosulás, mint pl. a közjegyzőknél, így a jogszabályon kívül más fogódzó, egységes értelmezési keret sincs, mint pl. etikai kódex vagy egyéb szabályzat. Ezek az IM részéről sincsenek szabályozva. Az adatokat a jogviták szakterületei szerint gyűjtik. Ezeknek a szakterületeknek a szabályozása sem tekinthető pontosnak. A minisztériumban a törekvések között szerepel ennek rendbetétele, beleértve az osztályozások, fogalmak rögzítését. A közjegyzőknél az

adatszolgáltatást a korábban ismertetett rendeletek szabályozzák, a fizetési meghagyásos eljárás esetében a BÜSZ szolgálhat alapul.

Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint az Igazságügyi Minisztérium a Kódex megalapozott módszertanra vonatkozó elvének részben megfelel.

8.1 A statisztikai adatelőállítási folyamatban fejlesztett és alkalmazott módszertanok hazai, illetve nemzetközi kötelezettségekhez, ajánlásokhoz illeszkednek.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Az önértékelő kérdőívben a minisztérium azt válaszolta, hogy az alkalmazott módszertanok megfelelnek a hazai és nemzetközi normáknak. Az Akkreditációs Bizottság a hiánypótlási eljárás során kérte a hivatkozott hazai vagy nemzetközi módszertanok elérhetőségének megjelölését. Ilyen módszertani dokumentációk azonban jellemzően nincsenek. A pártfogói szakrendszer kézikönyvén kívül - amelyben módszertani útmutatások is találhatóak - a többi esetben a statisztikák mögött álló jogszabályokat használják, értelmezik módszertani iránymutatásként is. A megalapozott módszertan elvének jobban megfelelő helyzetet hozna létre, ha valamennyi szakstatisztikához készülné módszertani leírás, útmutató, beleértve a használt fogalmak definiálását. További előrelépést jelentene egy olyan fejlesztés, aminek eredményeképpen módszertani útmutató állna rendelkezésre a statisztikai folyamatnak nem csupán az adatgyűjtési, hanem az adatfeldolgozási szakaszaira is, beleértve a közzétételt.

8.2 A hivatalos statisztikai információk előállítása során alkalmazott módszertanok strukturált formában dokumentáltak, a dokumentációt rendszeresen frissítik, és a felhasználók számára hozzáférhetővé teszik.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

A Kódex szellemének és elvárásainak megfelelő, a hivatalos statisztikai információk előállítása során következetesen alkalmazott, strukturált formában dokumentált, a felhasználók számára is hozzáférhető módszertannal a minisztérium jelenleg nem rendelkezik. Tekintettel azonban arra, hogy a statisztikai tevékenység a minisztérium igazgatási tevékenységébe integráltan működik, és az adatgyűjtések, adatátvételek módszertani szempontból nem tekinthetők komplikáltak, a jelenlegi gyakorlat mindeddig nem okozott az adatminőségben megjelenő súlyos problémákat. Ahhoz azonban, hogy a hazai HSSz egészében megfeleljen a vele szemben támasztott, az Stt-ből is kiolvasható minőségi követelményeknek, ajánlott az Igazságügyi Minisztériumban is

elkészíteni a módszertani dokumentumokat, amelyeket elérhetővé lehet tenni a felhasználók számára is.

8.3 A statisztikai adatelevételekben alkalmazott fogalmak a hazai, illetve nemzetközi ajánlásoknak, normáknak megfelelnek, dokumentáltak, és a felhasználók számára hozzáférhetőek.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A pártfogói kézikönyvön kívül a statisztikai adatelevételekben alkalmazott fogalmak leginkább jogszabályokon alapulnak, ami tulajdonképpen a legerősebb definíciós forma, eszköz. Ilyen értelemben a hazai normáknak megfelelnek, dokumentáltak és a felhasználók számára is hozzáférhetőek.

A helyszíni látogatás során folytatott interjúk során azonban kiderült, hogy a jogszabályi háttér ellenére a fogalmak használata, értelmezése nem mindig egységes, a bíróságok és a végrehajtók esetében is találkozunk az eltérő értelmezésből fakadó kitöltési pontatlanságokkal, amik ráadásul nem is feltétlenül derülnek ki. Segítségét jelentene egy, a fogalomértelmezést segítő módszertani kiadvány.

8.4 A statisztikai adatelevételekben alkalmazott statisztikai osztályozások definiáltak, a hazai és nemzetközi ajánlásoknak, normáknak megfelelnek, és a nyilvánosság számára hozzáférhetőek.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

Az ismerv tekintetében véleménykülönbség állt fenn a minisztérium munkatársai és az Akkreditációs Bizottság tagjai között. Míg a statisztikai adatelevételekben alkalmazott fogalmak esetében a jogszabályi háttér maradéktalanul megfelelőnek tekinthető, a statisztikai osztályozások kritériumairól az Akkreditációs Bizottság álláspontja szerint a jogszabályok nem tartalmaznak kielégítő eligazítást és nem helyettesítik, nem váltják ki az osztályozások definiálását. A statisztikai osztályozások definícióit adatelevételenként vagy a teljes statisztikai folyamatra, vagy annak egyes jól elkülöníthető szakaszaira vonatkozó módszertani leírásnak kellene tartalmazni.

8.5 A statisztikai adatelevételek tervezését, a statisztikai adatelevételek felvételi folyamatot az adatelevételi célsokaságot leíró felvételi keretek támogatják.

Mivel a minisztérium feladatkörébe tartozó statisztikai felvételek teljeskörűsége törekednek, illetve bekövetkezett eseményeket rögzítenek, ugyancsak a teljeskörűség igényével, az ismerv nem releváns.

8.6 Az adatelevételek dokumentáltak és a dokumentáció a nyilvánosság számára hozzáférhető.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztérium statisztikai tevékenysége során volt példa arra, hogy a már közzétett adatokban utólag hibát fedeztek fel. A gyakorlat szerint ilyenkor a hibát javítják. Ilyenkor az adatrevízió egyik esete áll fenn, amire alkalmazhatóak lennének az általános szabályok és elvárások, jelesül az adatrevízió dokumentáltsága és a felhasználók, a nyilvánosság számára történő hozzáférhetőség biztosítása. A minisztérium a praxisában ritkán előforduló adatjavítást nem dokumentálja, és nem tájékoztatja róla a nyilvánosságot, a felhasználókat.

Tervezett revízióról a minisztérium esetében nem beszélhetünk, az általa gyűjtött statisztikai adatok ezt nem is teszik indokolttá, hiszen azok nem érintettek időközbeni módszertani változásoktól, nem merülnek fel új adatforrások.

Pozitívum, hogy felfedezett hiba esetén a közzétett adatot javítják. Az ismervnek való teljes mértékű megfeleléshez azonban szükséges lenne a hibajavítások dokumentálása és a javítás tényének közzététele, ami egyrészt elkerülhetővé tenné, hogy a felhasználók különböző időpontokban különböző adatokat találjanak a forrásokban, másrészt a hibajavítás tényének közzététele erősíti az adatokat előállító szervezetbe és általában a statisztikai adatok minőségébe vetett bizalmat is.

9. Adatvédelem

Az Igazságügyi Minisztérium adatkezelése az általános jogszabályi előírásoknak megfelelően szabályozott, összességében megfelelően dokumentált. A minisztérium rendelkezik Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzattal, továbbá Informatikai Biztonsági Szabályzattal. A szabályokat a munkatársak ismerik és alkalmazzák. Periodikusan ismétlődő adatvédelmi-adatbiztonsági belső képzésre kerül sor a minisztérium minden dolgozójára kiterjedően. A fizikai és informatikai biztonság elvárt szintje biztosított.

Az egyedi statisztikai adatok védelme a minisztérium esetében mindössze a közvetítői tevékenységről szóló adatgyűjtés esetén releváns, mivel a statisztikai célra gyűjtött és kezelt végrehajtói, közjegyzői és pártfogói adatok – azok tárgyköréből és a megfigyelés területi aggregációiból fakadóan – nem tartalmaznak védendő elemeket.

A közzététel során felfedés elleni védelmi módszereket nem alkalmaznak, mivel a közzétett adatokban a fentebb jelölt okokból a statisztikai egységek azonosítására sem közvetlen, sem közvetett módon nincs lehetőség.

Magukhoz az aggregált adatokhoz való hozzáférés, jogosultságkezelés ugyanakkor megfelelően szabályozott, munkakörhöz kötött.

A minisztérium az adatvédelem elvében támasztott elvárásoknak az Akkreditációs Bizottság értékelése szerint megfelel.

9.1 A statisztikai célból kezelt egyedi adatok védelmét megfelelő működési szabályok garantálják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

Az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy a statisztikai célra gyűjtött és kezelt végrehajtói, közjegyzői és pártfogói adatok olyan aggregátumok formájában érkeznek a minisztériumba, amelyekből az adatszolgáltató egységekre sem közvetve, sem közvetlenül következtetni nem lehet. A közvetítők esetében a minisztérium Igazságügyi Felügyeleti Főosztályához érkeznek a közvetítők által kitöltött, szkennelt formátumú nyomtatványok. A főosztály jogosultsággal bíró munkatársai rögzítik a beérkezett szkennelt nyomtatványok adatait az INYR-rendszerben. Az alapul szolgáló fájlokat rögzítés után törlik. Az INYR-rendszerhez a hozzáférés munkakörhöz, feladathoz kötött lehetőségekkel. A statisztikai célra gyűjtött és nyilvántartott egyedi adatok kezelését külön szabályzat nem részletezi, azokra az adatokra is a minisztérium Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzata az irányadó. A Bizottság álláspontja szerint esetleg megfontolandó lehet egy önálló, statisztikai adatvédelmi dokumentum elkészítése – különösen, ha a jövőben a jelenleginél szélesebb körben merül fel igény az egyedi adatok kezelésére.

9.2 Az adatok védelmét felfedés elleni védelmi módszertanok biztosítják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium jelenlegi gyakorlata szempontjából ezen ismerv kevésbé releváns, mivel a statisztikai célból kezelt adatok köre elsősorban igazságügyi szolgáltatások ügyforgalmát írja le, ügytípusok, eljárás tárgya, alkalmazott intézkedések stb. szerint és azokból az adatszolgáltatással érintettek illetve maguk az adatszolgáltató egységek azonosítása nem lehetséges.

A pártfogói adatok esetében a pártfogó felügyelet alatt állók nemenkénti bontásánál részletesebb, természetes személyeket érintő adat begyűjtésére a statisztikai adatgyűjtési folyamatban nem kerül sor. A végrehajtói és közjegyzői tevékenység kapcsán ugyancsak nem kezel a minisztérium egyedi adatokat az ügyforgalomról. A közvetítői tevékenységről szóló adatgyűjtés az egyetlen, amelyenél az adatszolgáltató egységek egyedi adatai

gyűjtésre kerülnek, azonban jelenleg a minisztérium mindössze egyetlen, országos, éves gyakoriságú adatsort publikál.

A minisztérium általános adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatát a közigazgatási államtitkár 3/2017 (II.15.) KÁT utasítása tartalmazza, de az a fentieknek megfelelően a statisztikai célból gyűjtött adatokról külön nem rendelkezik.

A minisztérium dolgozói belépésükkor a közszolgálatban általánosan alkalmazott titoktartási nyilatkozatot írnak alá.

Tekintettel arra, hogy a statisztikai adatok közzétételéhez sem állnak rendelkezésre egyedi adatok, így felfedés elleni védelmi módszerek alkalmazása sem vált eddig szükségessé.

Az Akkreditációs Bizottság azonban felhívja a figyelmet arra, hogy amennyiben az adatszolgáltatóktól statisztikai célból igényelt adatok köre a jövőben az adatszolgáltató egységekre vonatkozó egyedi adatokkal bővül, részletesebbé válik, úgy szükséges lesz a statisztikai célból kezelt egyedi adatok megfelelő védelmére külön szabályzatot, eljárásrendet és annak megfelelő gyakorlatot kialakítani.

9.3 A statisztikai célból kezelt adatok védelmét szabályozott, informatikai biztonsági munkafolyamatok és azok technológiai fejlődéssel lépést tartó, folyamatosan karbantartott eszközei és szabályai garantálják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztérium rendelkezik Informatikai Biztonsági Szabályzattal (IBSZ), amelyet a 6/2018. (III.26.) IM utasítás tartalmaz.

Az IBSZ 4.2.1 pontja szerint a szabályzat hatálya a minisztériumi feladatellátás körében keletkezett minden elektronikus adatra kiterjed, így a statisztikai célból kezelt adatokra is általánosan alkalmazandó.

Az informatikai biztonsággal kapcsolatos feladatokat a minisztériumban az Informatikai Biztonsági Vezető és a Biztonsági és Adatkezelési Főosztály látja el. A 309/2011. (XII.23.) Korm. rendelet a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatások biztosítására a NISZ Zrt.-t hatalmazza fel. A NISZ Zrt. üzemelteti a hálózati és helyi infrastrukturális erőforrásokat.

A statisztikai adatok és elkészített statisztikai táblák jogosultságkezeléssel védett hálózati könyvtárakban, biztonságos környezetben kerülnek tárolásra. A hozzáférés csak a statisztikai feladatellátásban érintett személyek számára biztosított, a jogosultságok kezelése a munkahelyi vezető döntése alapján helyben történik. A hozzáférés tekintetében is kiemelendő, hogy a hivatalos statisztikai célból gyűjtött adatok jellege a

munkakörök alapján kialakított általános hozzáférési szabályoktól eltérő jogosultságkezelést, speciális szabályozást pillanatnyilag nem igényel.

A minisztérium minden munkatársa, rendszeres időközönként kötelező elektronikus információbiztonsági belső képzésen vesz részt, amelynek tematikájában mind a munkavégzés általános biztonsági szabályai, mind az egyes munkafolyamatok informatikai biztonsági kérdései kiemelten szerepelnek.

9.4 A statisztikai célból kezelt adatok védelmét megfelelő fizikai biztonsági eszközök és intézkedések biztosítják.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

A minisztériumban megfelelő fizikai, technikai biztonsági intézkedések vannak érvényben. A minisztérium épületébe ellenőrzött a beléptetés, a Készenléti Rendőrség lát el fegyveres őrszolgálatot. Emellett kamerás megfigyelés, belépő kártyával történő beléptetés szolgálja a fizikai védelmet. Az informatikai üzemeltetést és biztonságot a NISZ Zrt. biztosítja, biztonsági mentések a minisztérium adatbázisairól naponta történnek a Kormányzati Adattrezzorról szóló 466/2017. (XII.28.) Korm. rendeletnek megfelelően.

A biztonsággal kapcsolatos információk, szabályzatok minden munkatárs számára elérhetőek.

10. Relevancia

Az Igazságügyi Minisztérium elsősorban szakpolitikai igények kielégítése céljából állít elő statisztikai adatokat, de rendszeresen teljesít egyedi adatszolgáltatásokat diákok és kutatók részére. Ugyanakkor a minisztérium nem határozta meg pontosan a potenciális felhasználói körét. Ennek hatására az adatfelvételek tartalmát elsősorban jogszabályok és a korábbi évek gyakorlata határozza meg. A minisztérium nem méri fel a potenciális felhasználók igényeit, a publikált adatokkal való elégedettségét. A minisztérium az adatokat a honlapján, több helyen publikálja, külső felhasználók számára nehéz az eligazodás.

Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint a minisztérium a relevancia elvében foglalt ismérvekhez tartozó elvárásoknak részben felel meg.

10.1 A statisztikai szervezetek olyan adatokat gyűjtenek és publikálnak, amelyek fontosak a felhasználóknak a társadalmi, gazdasági, környezeti folyamatok megértése és nyomon követése szempontjából.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Az Igazságügyi Minisztérium a belső felhasználói igényekről a feladatokból, a külső felhasználói igényekről a beérkező egyedi adatkérésekből tájékozódik. Ugyanakkor a minisztérium nem azonosítja a (potenciális) felhasználói csoportokat, nem méri fel rendszeresen és strukturáltan a felhasználói igényeket.

Az Akkreditációs Bizottság javasolja, hogy a jobb megfelelés érdekében a minisztérium azonosítsa a potenciális felhasználók csoportjait és az adatok hasznosulásának formáját. Emellett javasolja az Akkreditációs Bizottság, hogy rendszeresen mérjék fel az egyes csoportok adatigényeit, a publikált statisztikai adatokkal való elégedettségüket, a jelenleg nem teljesített igényeiket. Továbbá a bizottság javasolja, hogy a rendelkezésre álló egyéb adatokat (pl. letöltési adatok) is hasznosítsák a felhasználói igények, a hasznosulás jobb megismerése érdekében.

10.2 Minden statisztikai adatfelvételnek létezik a nyilvánosság számára elérhető vagy más módon hasznosuló eredménye.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint az Igazságügyi Minisztérium által végrehajtott adatfelvételek mindegyikéből készül statisztikai adat, amely elsősorban belső elemzésekben, háttéranyagokban, előadásokban hasznosul. Emellett a minisztérium rendszeresen teljesíti a külső felhasználók adatkéréseit is. Az adatok egy része megtalálható a minisztérium kormányzati honlapján (végrehajtói adatok, pártfogói adatok egy része, közvetítői adatok). Ugyanakkor a publikálás nem teljes körű és a legtöbb esetben nem állnak rendelkezésre idősorok.

11. Pontosság és megbízhatóság

Az Akkreditációs Bizottság megállapítása szerint az Igazságügyi Minisztérium törekszik arra, hogy minél pontosabb statisztikai adatokat állítson elő. A minisztérium ellenőrzi az adatszolgáltatások konzisztenciáját (korábbi időszakok adataival összehasonlítják, ellenőrzik, hogy a részadatok összeg kiadja-e az összesített adatokat). Hibás, vagy megkérdőjelezhető adatszolgáltatás esetén visszakerdezik az adatszolgáltatóra. A

pártfogói statisztika esetében a minisztérium munkatársai képzéseket tartanak az adatszolgáltatóknak, ami hozzájárul a pontosabb adatszolgáltatáshoz. Ugyanakkor jelenleg nem létezik egységes minőségpolitika, nem határoztak meg indikátorokat a minőség mérésére, és sok esetben manuálisan összegzik az adatokat, ami potenciális hibaforrás lehet.

Az Akkreditációs Bizottság véleménye szerint a minisztérium a pontosság és megbízhatóság elvben foglaltaknak részben felel meg.

11.1 A statisztikai szervezetek meghatározzák a statisztikai termékek pontossági kritériumait.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Az Igazságügyi Minisztérium nem határozta meg a statisztikai adatok pontossági kritériumait, ám a gyakorlatban léteznek íratlan pontossági elvárások. Az Akkreditációs Bizottság meglátása szerint hozzájárulna az adatok pontosságának és megbízhatóságának a növekedéséhez, ha a minisztérium a Hivatalos Statisztikai Szolgálat és a nemzetközi szervezetek gyakorlatát megvizsgálva létrehozna egy átfogó minőségpolitikát, ennek keretében meghatározná minőségindikátorokat, előzetesen tervezné azok elérendő értékeit és vizsgálná megvalósulásukat.

11.2 A statisztikai szervezetek tájékoztatják a felhasználókat az eredmények pontosságáról.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

Az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy az Igazságügyi Minisztérium jelenleg nem méri a statisztikai termékek pontosságát, ennek következtében jelenleg nem tudja erről tájékoztatni a felhasználókat. A bizottság javasolja, hogy a minisztérium a jövőben a minőségindikátorok eredményeit egy rövid szöveges minőségjelentés formájában tegye elérhetővé a felhasználók számára.

12. Időszerűség és időbeli pontosság

Az Igazságügyi Minisztérium jelenleg nem rendelkezik a statisztikai termékek közlési időpontját tartalmazó, nyilvánosan elérhető tájékoztatási naptárral, de folyamatban van ennek az elkészítése.

A minisztérium jelenleg az adatokat azok rendelkezésre állásának természetes időpontja szerint publikálja, amelyet befolyásol a késedelmes adatszolgáltatások mennyisége és az

adatfeldolgozás hossza. Ugyanakkor az időszerűségekre vonatkozó felhasználói igényeket nem vizsgálják.

Az Akkreditációs Bizottság az akkreditációs eljárás eredményeképpen megállapította, hogy a minisztérium az időszerűség és időbeli pontosság elvében foglalt ismérvek elvárásainak részben megfelel.

12.1 Az adatok közlési időpontja a lehető legközelebb van a vonatkozási időponthoz vagy időszakhoz.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztérium nem rendelkezik tájékoztatási naptárral, az adatokat a rendelkezése állásukkor teszik közzé. Az adatelőállításához szükséges időt részletesen nem tervezik, és az időszerűségekre vonatkozó felhasználói igényeket szisztematikusan nem vizsgálják. Ugyanakkor az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy az adatfeldolgozási idő egyik adatfelvétel esetében sem indokolatlanul hosszú, és a közlési időpontok nem esnek távol a tárgyidőszaktól.

Az Akkreditációs bizottság javasolja, hogy a minisztérium a terveinek megfelelően készítse el és tegye elérhetővé a felhasználók számára a tájékoztatási naptárat. Ennek során részletesen tervezzék meg az adatelőállítás idejét és vegyék figyelembe a felhasználók időszerűségekre vonatkozó igényeit.

12.2 A hivatalos statisztikai adatokat tájékoztatási program szerint kitűzött időpontokban teszik közzé, amely naprakész, nyilvános és előzetesen megismerhető.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

Az Igazságügyi Minisztérium nem rendelkezik tájékoztatási naptárral, de folyamatban van annak elkészítése.

13. Koherencia és összehasonlíthatóság

A minisztérium rendszeresen ellenőrzi a statisztikai adatok belső koherenciáját, ugyanakkor nem vetik össze azokat a rendelkezésre álló külső adatforrásokkal.

A belső koherencia-vizsgálat a feldolgozásba épül be, leginkább a részadatok és az összesenek összevetése és az idősorok elemzése történik meg. Ugyanakkor ez az összehasonlítás jelenleg manuális és nincs megfelelően dokumentálva.

A területi összehasonlíthatóság több szakstatisztika területén biztosított, a területi bontásban elérhető adatok körét a jövőben bővíteni tervezi a minisztérium.

A szakstatisztikák többsége esetében néhány évre visszamenően elérhetőek adatok.

Az Akkreditációs Bizottság az akkreditációs eljárás eredményeképpen megállapította, hogy a minisztérium a koherencia és összehasonlíthatóság elvében foglalt ismérvek elvárásainak részben megfelel.

13.1 Érvényesül a statisztikai adathelyek belső és más szakstatisztikákkal való konzisztenciája.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztériumban a feldolgozás részeként valósítják meg a belső konzisztencia vizsgálatokat, amelyek során vizsgálják az adatok előző időszaki adatokkal való összhangját, a rész és összesen adatokviszonyát. Ugyanakkor ezeket nem dokumentálják megfelelően.

A minisztérium jelenleg nem követi nyomon azokat a külső adatforrásokat, melyeket a statisztikai adathelyállítás során makrovalidálásra, konzisztencia-vizsgálatra hasznosítani tud.

Az Akkreditációs Bizottság véleménye szerint hozzájárulna az adatok konzisztenciájának, összehasonlíthatóságának javulásához, ha a minisztérium a jövőben dokumentálná a konzisztencia vizsgálatokat, valamint felhasználna az adott statisztikával társadalmi, gazdasági kapcsolatban lévő adatforrásokat az adatok konzisztenciájának ellenőrzéséhez.

13.2 A hivatalos statisztikai információk országon belüli területi összehasonlításának a lehetősége biztosított.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztérium szakstatisztikái közül a területi összehasonlíthatóság a végrehajtók esetében biztosított, mivel megyei adatok érhetőek el. A közvetítői, a pártfogói felügyelői és a közjegyzői statisztikák esetében csak országos adatokat tesz közzé a minisztérium.

Az Akkreditációs Bizottság javasolja, hogy a minisztérium tegye közzé a fontosabb adatokat területi bontásban is a fenti három szakstatisztika esetében. Amennyiben szükséges a minisztérium módosítsa az adathelyeket annak érdekében, hogy megbízható területi adatokhoz jusson. Ennek köszönhetően javulna az adatok relevanciája és nagyobb mértékben lehetne kielégíteni a felhasználói igényeket.

13.3 A statisztikai adatelőállítási folyamatban alkalmazott módszertanok, valamint az adatok közlési módja összevethető a nemzetközi szervezetek közlési gyakorlatával.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

Az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy a minisztérium részben nyomon követi a nemzetközi módszertanokat, ugyanakkor az egyes országok különböző jogrendje korlátozza a lehetőségeket. A bizottság javasolja, hogy a minisztérium alaposabban vizsgálja meg a nemzetközi igazságügyi statisztikák módszertanát, és közlési módját, ennek alapján fejlessze tovább saját adatelőállítási gyakorlatát.

13.4 Érvényesül az adatok időbeli konzisztenciája.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A helyszíni vizsgálat során az Akkreditációs Bizottság meggyőződött róla, hogy az Igazságügyi Minisztérium törekszik arra, hogy minél hosszabb idősorokat publikáljon. Ennek során vizsgálják az egyes időszakok adatai közötti konzisztenciát. Ugyanakkor a pártfogói statisztikák esetében előfordul, hogy egyes ügyeket csak későbbi időpontokban jelentenek az adatszolgáltatók, ennek következtében jelentős különbségek figyelhetők meg az egyes időszakok adatai között. Ezért a bizottság javasolja, hogy a minisztérium a pártfogói statisztika esetében tegyen meg mindent, akár utólagos adatjavítással is azért, hogy az egyes ügyek annál az időszagnál jelenjenek meg ahol a valóságban is lezajlottak. Ha ez nem lehetséges, akkor a minisztérium tájékoztassa a felhasználókat, hogy mely adatokban lehet időbeli halmozódás.

13.5 Az összehasonlíthatóságot korlátozó tényezőket egyértelműen jelzik.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A jogszabályi, vagy módszertani változások miatt bekövetkezett időbeli törések kezelésére nincs szabályzat. Az idősorokban található törések jelölésére, az összehasonlíthatóságot korlátozó tényezők leírására nincs egységes jelölés, leírás a különböző szakstatisztikák esetén. Ugyanakkor az elmúlt időszakban nem volt törés az idősorokban, ezért a fenti szabályozás hiánya nem okozott problémát a gyakorlatban.

Az Akkreditációs Bizottság javasolja, hogy a minisztérium hozzon létre egységes szabályozást az idősor törések jelzésére. Az időbeli konzisztenciát befolyásoló információkat a felhasználók számára tegyék elérhetővé a módszertani dokumentáció részeként.

14. Hozzáférhetőség és érthetőség

Az Igazságügyi Minisztérium adatait jelenleg a kormányzati honlapján két helyen: a szervezetre és tevékenységre vonatkozó statisztikai adatoknál (végrehajtók adatai, közjegyzői adatok) és az igazságügyi információk aloldalon (www.igzszagugyiinformaciok.kormany.hu) (közvetítőkre és pártfogó felügyelői szakterületre vonatkozó statisztikai adatok) teszi közzé. Az adatok PDF dokumentumokban érhetőek el, statisztikai közleményeket nem tesz közzé a minisztérium. A minisztérium jelenleg nem tesz hozzáférhetővé mikroadatokat kutatók számára.

Az Akkreditációs Bizottság javasolja, hogy a minisztérium hozzon létre egy egységes felületet a statisztikai információk publikálására, annak érdekében, hogy a felhasználók könnyebben ériék el az adatokat. Emellett az adatok felhasználhatóságát javítaná, ha szerkeszthető formátumban is elérhetőek lennének. A felhasználói igények minél teljesebb kielégítése érdekében a bizottság javasolja, hogy a minisztérium a táblázatok mellett ábrákat, szöveges tartalmakat is publikáljon.

Az Akkreditációs Bizottság megállapította, hogy az Igazságügyi Minisztérium a hozzáférhetőség, érthetőség elvben foglaltaknak részben felel meg.

14.1 A statisztikai szervezetek rendelkeznek a közzétételi rendet szabályozó nyilvános dokumentummal.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

A minisztérium jelenleg nem rendelkezik a közzétételre vonatkozó szabályzattal, a publikációban nem érvényesülnek egységes elvek. Ezért a bizottság javasolja, hogy a minisztérium hozzon létre egy a tájékoztatás céljait, módjait, eszközeit, felelőseit és eljárásrendjét is tartalmazó belső szabályzatot, amely releváns részét a honlapján tegye elérhetővé.

14.2 A statisztikai adathozzáféréstől származó információkat a felhasználói igényekre tervezett csatornákon keresztül aggregált, illetve mikroadat formájában is hozzáférhetővé teszik.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak részben megfelel.

A minisztérium a honlapján kizárólag aggregált adatokat tesz hozzáférhetővé, leginkább táblázatok formájában.

A minisztérium a felhasználók számára jelenleg semmilyen formában nem biztosítja a mikroadatokhoz való kutatási célú hozzáférést. Eddig nem érkezett olyan felhasználói

igény a minisztérium felé, amely mikroadatok kiadását tette volna szükségessé, ezért erre vonatkozó szabályozás sem készült. A mikroadat hozzáférés biztosítását a minisztérium nagyon idő- és költségigényes feladatnak látja illetve a legtöbb területen az adatok természete miatt ilyen típusú adatok nem is léteznek.

A szervezet nem üzemeltet közösségi média felületet (pl. Facebook oldalt), amelyen a statisztikai adatokra tudja felhívni a nyilvánosság figyelmét.

14.3 A statisztikai termékek közzététele mellett azok értelmezését segítő leíró metaadatok is nyilvánosak, és a felhasználók számára érthetőek.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

A minisztérium jelenleg nem készít módszertani dokumentációt. Az Akkreditációs Bizottság meglátása szerint a belső folyamatok folyamatosságának biztosítása, az adatminőség javítása és a jobb érthetőség érdekében fontos lenne megfelelő módszertani leírásokat készíteni. Ezek tartalmazzák többek között a szakstatisztika célját, tartalmát, a felhasznált adatforrásokat, a legfontosabb fogalmakat, a használt osztályozásokat, a közzétételi formákat, és a revíziós gyakorlatot. A módszertani leírások elkészítésénél javasolt, hogy a minisztérium vegye figyelembe a nemzetközi és a hazai standardokat.

Célszerű, hogy a lehetőségekhez igazodó részletességű módszertani dokumentációkat a minisztérium a felhasználók számára a honlapján tegye elérhetővé.

14.4 A statisztikai termékekhez történő hozzáférés elsődleges formája az elektronikus közzététel.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak teljes mértékben megfelel.

Az Igazságügyi Minisztérium a honlapján teszi közzé a statisztikai adatokat. Ugyanakkor az adatok a honlapon több helyen érhetőek el, nehéz őket megtalálni. Az Akkreditációs Bizottság javasolja egy önálló statisztikai aloldal létrehozását, amelyen minden statisztikai információ megtalálható lenne.

14.5 A legfontosabb hivatalos statisztikai információk idegen nyelven is elérhetőek.

Értékelés: Az ismerv elvárásainak nem felel meg.

A minisztérium jelenleg nem teszi közzé angol nyelven a statisztikai tartalmakat. Az Akkreditációs Bizottság javasolja, hogy a jövőben a minisztérium a kapcsolattartó adatait, az adathozzáférés szabályait, a fontosabb statisztikai adatokat és módszertani leírásokat publikálja angol nyelven is a honlapján.

6. Az Akkreditációs Bizottság javaslata a jelentés megállapításai alapján

A vizsgálati jelentésbe foglalt ténymegállapítások és értékelés alapján az Akkreditációs Bizottság a KSH elnökének a következő javaslatot teszi:

Az Akkreditációs Bizottság javasolja az Igazságügyi Minisztérium Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaként történő akkreditálását.

Egyúttal a Bizottság javasolja az 2. szakaszban megfogalmazott ajánlások szerinti fejlesztések, változtatások végrehajtását a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt elveknek történő magasabb szintű megfelelés érdekében, amelyek ütemtervét az akkreditált szervezetnek ki kell dolgoznia.

Kelt: Budapest, 2018. november ....

7. Az értékelt szervezet észrevételei, eltérő álláspontja a jelentés megállapításaival kapcsolatban

[Ide kerülnek bemásolásra változtatás nélkül azok az észrevételek, melyeket az értékelt szervezet a jelentés 2. véleményezésekor (a véglegesnek szánt jelentés megküldésekor) mint észrevételeket fenntart és kéri azok feltüntetését a jelentésben.]

I. Melléklet – A helyszíni értékelés résztvevői

Helyszíni értékelés, Igazságügyi Minisztérium

Dátum: 2018. október 9-10-11.

	Akkreditációs Bizottság tagjai
1	Dr. Kárpáti József, Elnök
2	Dr. Németh Zsolt
3	Páll Zsombor
	A helyszíni értékelés szervezet részéről jelen volt résztvevői (név; szervezeti egységének neve; titulus; szerepe, amit az audit során betöltött)
4	dr. Szecskó József helyettes államtitkár, Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkárság
5	dr. Gellén Márton helyettes államtitkár, Igazságügyi Módszertani Irányításért Felelős Helyettes Államtitkárság
6	dr. Guttman Hanga Lilla titkárságvezető, Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkárság
7	Csáki Ildikó osztályvezető, Pártfogó Felügyelői Osztály
8	Dudok Diána pártfogó felügyelői szakreferens, Pártfogó Felügyelői Osztály
9	dr. Sembery-Sugár Hajnalka főosztályvezető, Igazságügyi Felügyeleti Főosztály
10	dr. Fábián László főosztályvezető-helyettes, Igazságügyi Felügyeleti Főosztály
11	dr. Nagy Eszter jogi szakreferens, Igazságügyi Felügyeleti Főosztály
12	Marczi Judit igazgatási szakreferens, Igazságügyi Felügyeleti Főosztály
13	dr. Malik Éva jogi szakreferens, Igazságügyi Felügyeleti Főosztály
14	dr. Szűcs Gábor jogi szakreferens, Igazságügyi Felügyeleti Főosztály
15	dr. Szögi András főosztályvezető-helyettes, Igazságszolgáltatási Kapcsolatok Főosztálya
16	Kurucz Péter főosztályvezető-helyettes, Sajtó- és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya
17	dr. Balla Lászlóné főosztályvezető, Költségvetési Főosztály
18	dr. Gázsik Lajos főosztályvezető, Ellenőrzési Főosztály

19	dr. Maróti Zsófia adatvédelmi tisztviselő, Közigazgatási Államtitkári Titkárság
20	Dávid Csaba oktatási főreferens, Személyügyi Főosztály
21	dr. Tukacs László informatikai biztonsági referens, Biztonsági és Adatkezelési Főosztály
22	Horváth László osztályvezető, Informatikai Osztály
	A szervezet értékelését előkészítő koordinátor(ok) az értékelt szervezetnél
	dr. Novák János igazságügyi statisztikai - jogi szakreferens, Igazságügyi Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkárság
	Egyéb meghívottak, külsős résztvevők
	-